

IZHAJA VSAK DAN

izid ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah in v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Pistoiji, Sezani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smetnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in toljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Naredni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Beseda z naše strani po sestanku v Opatiji.

Po shodu združenih zastopnikov naše V. S. L. S. in hrvaških pravašev v Opatiji se je bila vnela precej živahna polemika, ki se sedaj odmeva po slovenskih in hrvaških listih.

Mi pa smo ostali tihi opazovalci. Ker pa se nam je od izvestnih strani zamerjalo, oziroma krivo tolmačilo to naše vedenje, naj podamo tu nekoliko pojasnila o vzroku naši rezervi.

Mi sami nismo dobili nikakega oficijelnega, torej absolutno zanesljivega obvestila o poteku razprav na sestanku v Opatiji in o storjenih sklepih. Raznih vestih, ki so poplavljele nemške liste, in ki so bile — odkrito povedano — jako vznemirljive tudi za nas, vendar nismo hoteli in mogli jemati za zanesljivo podlago za svojo sodbo. Saj nas uče skušnje, koliko najskrbneje previdnosti treba napraviti nemškimi listom na sploh, a še posebej in posebej, kadar pišejo o slovenskih stvareh in dogodkih, zlasti takih, ki jih hočejo izrabljati na škodo Slovanstvu. Nikdar ne moreš vedeti, do kje seza resnica in kje se začne tendenca: zloba in hudobni namen podtikanja, sumničenja in zavajanja velike javnosti — nepoučene, za razmišljanje preindolentne in zato tudi dostopne za vsako in tudi najdebelejšo laž. Pa še na neko drugo addresso so določena taka tendenciozna poročila: na naslov vladajočih faktorjev, ki itak že po svoji vzgoji, po svojih tradicijah in po svojih — željah tako radi verujejo vsemu, kar je naperjeno proti Slovanom.

Ti nemški viri so torej motni, nezanesljivi, da jim ne moreš zaupati, če se nočeš prenatgati v svoji sodbi, ali celo delati krivice in škodovati naši stvari.

Pa tudi vesti po hrvaških in slovenskih listih, ne le da niso bile v soglasju med seboj, marveč so bile naravnost kontradiktorne. Da, še več: celo poročila v glasilih istih strank, katerih zastopniki so zborovali v Opatiji, se niso krila med seboj. Saj ravno radi tega je prišlo do poznejših polemik in prerekanj.

In ravno ti nevezni pojavi so nam v povod, da izpregovorimo enkrat odkrito besedo na addresso merodajnih faktorjev našega tabora v Istri. V prvi vrsti so oni sami krivi, da so ona — kakor zatrdajo sedaj v svojih glasilih — kriva in neresnična poročila mogla vznemiriti tudi našo slovensko in hrvaško javnost. Vznemirila posebno zato, ker so vzbujala vsaj domnevanje, da je potek sestanka v Opatiji znakom, da je nastopila recidiva stare in najhujše bolezni, ki je provzročila toliko zla za našo stvar tu na jugu: da so se gospodje stavili v službo starega avstrijskega zistema razdvajanja Hrvatov in Srbov, da so se razprave v Opatiji vršile v znamenju na novo oživelega srbofobstva!

Vznemirile so nas te vesti in silila nam je trpka beseda iz peresa. Toda zmagala je v nas trezna previdnost. Na drugi strani si pa vendar nismo upali nastopiti proti kam-

panji v nemških listih, a to iz razloga, ki smo ga že omenili: ker smo bili brez vsacega avtentičnega obveščanja.

Zato smo molčali. Kakor pa nam je z ene strani nevolja gospode radi onih vestih v zadoščenje — ker priča, da ni nastopilo gorj omenjeno zlo — tako moramo odkrito obžalovati, da nam prireditelji sestanka niso privoščili nikakega zanesljivega obvestila. In ravno napram nam — to bodi povedano ob vsej naši skromnosti — ni bilo opravičeno tako preziranje. To nam morajo že priznati gospodje, da kažemo vsikdar potrebno umevanje za razmere, s katerimi morajo računati oni ob določanju smeri naši narodni politiki v Istri, in da smo jim vsikdar na uslugo in v oporo na njihovem zares težkem delu in boju za pravice naše in od sovražnikov z raznih strani tlačene in zapostavljane narodne skupnosti. Mi presojamo to njihovo delo preko vseh političnih diferenc in strankarskih trvenj in vedno nas vodi le zlato geslo: Salus publica suprema lex! Nad vsem nam mora biti narodna javna blaginja! In da se res ravnamo po tem zlatega nauku, pričrta ravno zopet dejstvo, da smo tudi spričrta vznemirljivih vestih o dogodkih v Opatiji ostali hladni in rezervirani.

Da so nas — bodi že v tej ali oni obliki — takoj zanesljivo informirali, ne bi bilo sedaj nevolje radi domnevanj, ki jih gospoda sedaj sami označujejo kakor neosnovana.

To je naša odkrita beseda. A gospodje v Istri, ki jih ravno mi tako visoko cenimo radi ogromne svote narodnega dela, dovršenega ob najtežavnejših in najmučnejših razmerah, in ki neomajno verujemo v njihov patriotizem in v čistost njihovih namenov: ti gospodje naj verujejo tudi nam, da ta naša odkrita beseda ne izvira iz samoljublja, ali domišljivosti, ali pretirane občutljivosti, ampak da nam jo narekuje le zvestoba in skrb za tisto stvar naroda, ki jej služijo tudi oni pošteno in nesebično.

In v isti skrbi za bodočnost našo se obračamo do rodoljubov v Istri z iskreno prošnjo, naj povsodi, v vseh položajih in nasprotij vsakomur zastavljajo svojo veljavno besedo, kadar bodo videli nevarnost, da bitesnosrčnost na naši strani — bila politična, bila verske naravi — hotela zopet odpirati vrata tistim sugestijam od zunanjih sovražnikov, ki so nas doslej ubijali ravno s tem, da so slovanska plemena na jugu monarhije razdvajali in jih zavajali v medsebojna klanja! Ali da govorimo naravnost in konkretno: srbofobstvo je prineslo dovolj nesreče in zla nad Jugoslovane. Ta nesreča naj se ne ponovi več, v prvi zati to ne, ker leto — nesreča, kakor nam jo žele skupni sovražniki; a v drugo tudi zato ne, ker tudi najgorečnejši katoliki lahko varujejo katoliško stvar brez sovražstva do brata drugega veroizpovedanja!

so dejali že njegova ranjka mati — Bog jim daj dobro na onem svetu! Škrlec je hujši kot sam hudir, pa četudi nima repa, da bi mahal z njim. A ima jezik, ta škrlec, jezik, ki je zvitejši in strupenejši nego hudirjev rep. Zato se pa čuval, Tomaž, in ne daj se ujeti in si vzeti zlate rude! Kaj poreče on-gava Metka, če ne dobi svile in si ne dene zlatih zamorčkov v ušesa? Hej, Tomaž!

In resnično se je potuhnil Tomaž pod skalo. Napeto je gledal dol k borovcu, in oči so mu kar žarele kakor mački, ki preži na svoj plen. Se enkrat je prasketnilo, in par kamenčkov se je prikotailo dol k Tomažu. Kar naenkrat je stal nedaleč od skale mlad človek. Brisal si je znoj z obraza z belo rutico in je težko sodel. Tomaž ga je opazoval, in tedaj videl, da mora biti oni človek resnično škrlec. Mlad je še bil — majhne brčice je nosil pod nosom, in oči so se mu še smejale kakor mlademu človeku, ki je ravno okusil nekaj krasnega, velikega. Obleden je bil v sive hlače-dokolenke; zelene nogavice so mu zlezle izza zaponk na kolenih in so skoro padale na težke, okovane črevlje. Srajco je imel na prsih odprto, a siv, štajerski jopič je imel zataknen zadaj za nahrtnikom. Bil je visoke postave; a vendar je izražal vsak njegov ud mlado, neupogljivo moč. Oprl se je na dolgo gor-sko palico, pa je gledal gori v strme, do neba kipeče stene, kakor bi se čudil, da je mogel premagati tega navpičnega, orjaškega velikanu.

Načrt zakona o šolskem nadzorstvu v deželnem zboru tržaškem.

Tržaški deželni zbor je v svoji seji dne 17. februarja leta 1894. sklenil zakon o šolskem nadzorstvu. Ta zakon pa ni bil predložen v najvišjo sankcijo in je bilo to naznanjeno deželnemu odboru z odlokom tržaškega namestništva z dne 30. januarja leta 1895. Poteklo je torej že odtodaj celih 18 let, preden se je odločila večina tržaškega deželnega zbora za to, da zopet sestavi nov načrt tega zakona, ki pa ni prav nič drugega, nego izprememba prejšnjega načrta v smislu zahtev vlade, ki jih je priobčila deželnemu odboru tržaškemu z zgoraj omenjenim namestništvem odlokom. Da so se v teh 18 letih znatno izpremenile razmere in da sedanja vlada ni več vezana na to, kar je določila pred 18 leti, na to se sedanja italijanska večina deželnega zbora nikakor ni ozirala. Kako stališče zavzame vlada napram sedanjemu načrtu, je torej še popolnoma negotova stvar.

Z našega narodnega stališča je za nas največje važnosti sestava nadzorovalnih šolskih oblasti, kakor jih določa novi načrt zakona. V tem oziru določa namreč novi načrt naslednje:

Šolski sveti.

Trst z okolico tvori eno edino šolsko občino. Za izvrševanje šolskega nadzorstva se ustanavljajo: krajni šolski svet, okrajni šolski svet in deželni šolski svet.

Okolica se deli v šolske okoliše, katere določa okrajni šolski svet. Za vsak šolski okoliš se ustanovi krajni šolski svet. V okoliših, kjer so italijanske in slovenske šole, pa se ustanovita dva krajna šolska sveta, eden za italijansko, drugi pa za slovensko šolo.

Krajni šolski svet ima 5 članov in ti so: 2 člana, ki ju imenuje mestni svet in ki morata bivati v dotičnem šolskem okolišu, šolski voditelj največje šole dotičnega okoliša, duhovnik dotičnega šolskega okoliša in šolski zdravnik, ki je dodeljen dotični šoli.

Okrajni šolski svet, ki ima nadzorstveno oblast nad okoliškimi šolami v drugi stopnji, a glede vseh ostalih ljudskih šol, izvzemši državne šole, pa v prvi stopnji, je sestavljen tako-le: župan kot predsednik; 7 članov, ki jih imenuje mestni svet; 2 učitelja, ki ju volijo vsi učitelji, ki imajo najmanj 5 službenih let v trž. občini; 1 voditelj ljudske in 1 ravnatelj meščanske šole, ki ju voli mestni svet; ravnatelj učiteljske, ki bi se ustanovila v Trstu; 3 šolski nadzorniki; magistratni šolski referent; 1 duhovnik, določen od škofijske oblasti; 3 šolski zdravniki, določeni po mestnem svetu.

Deželni šolski svet je sestavljen sledeče: tržaški namestnik kot predsednik; 4 člani, izvoljeni od deželnega odbora izmed deželnih poslancev; namestništvni šolski referent; šolski nadzorniki; po en duhovnik katoliške in evangelijske cerkve, en zastopnik židovske občine, ki jih imenuje cesar; 4 zastopniki učitelstva, izvoljeni od učitelstva samega; 2 zdravnika, katerih enega

še se je hotel obrniti, ko je pogledal slučajno k skali, pod katero se je skrival Tomaž. In tedaj se je začudil. Stopil je par korakov bliže, pa je zavpil: „Hej, človek, kaj se skrivaš? Ali ti ni vest čista?“

Tomaž je samo zamomljajal kakor medved v briogu, če ga zbudiš iz spanja. A tujec je stopil še bliže, pa je obregnil Tomaža s palico v bedro. „Vstani in stopi pred-me, če si pošten človek,“ je nadaljeval mladi tujec. A ko je človek pod skalo še vedno momljajal in se niti genil ni, ga je dregnil v drugič.

„Jao!“ je zatulil človek in je prasnili izpod skale. „Pusti me, škrlec! Kaj mi moreš? Kaj mi hočeš? — Ne bojim se niti hudirja niti njegovega zvitega in strupenega repa. Zato sem pa tudi Simnov Tomaž — da boš vedel, ti griza gospodsko...“

Mladi tujec se je začudil še bolj, ko je gledal na tega raztrganega, zanemarjenega človeka. Hipoma se je domislil nečesar, in se je nasmejaval dobrovoljno in prijazno. „Kaj, ti si Simnov Tomaž?“ je rekel. „Saj res — ravno tak si še kakor pred desetimi leti. Niti za las se nisi izpremenil, ti Tomaž, Simnov Tomaž.“

Tomaž je uprl svoje brezizrazne, bedaste oči v mladega fanta in je zajljal začuden. „Kaj pa govoriš, gospod škrlec?“ je vprašal zateglo. „Odkod pa vi mene poznate? Mene, Simnovega Tomaža?“

Fant se je zasmajal veselo. „Ej, Tomaž! Kolikokrat sem ti nagajal, da si metal

določi namestništvo, drugega pa voli mestni svet.

Uprava ljudskih in meščanskih šol.

Glede na upravo ljudskih in meščanskih šol določa načrt naslednje: Uprava ljudskih in meščanskih šol izvršuje mestni občinski zastop in njegovi izvrševalni organi. Posebno ima občinski zastop nalogo, da gradi, vzdržuje in nadzoruje šolska poslopja, preskrbuje šolske prostore in šolske potrebščine, skrbi za plače učiteljskega osebja, definitivno imenuje in premešča učiteljsko osebje ter ga pomika v višje plačilne razrede, imenuje šolske učitelje in ravnatelje in določuje o umirovljenju tega osebja.

Iz vsega tega je razvidno, da se italijanska večina pri sestavi šolskih svetov ni prav čisto nič ozirala na našo narodnost in slovenske šole. Edino v krajnih šolskih svetih bi ugnatili imeti mi kako zastopstvo, če bi bila dotični duhovnik in šolski voditelj Slovenca, toda tudi ta dva bi bila v manjšini, ker bi ju preglasovali trije, po mestnem svetu imenovani člani! Pa tudi to bi bilo manjhnega pomena za nas, ker je krajni šolski svet podrejen okrajnemu in deželnemu šolskemu svetu, ki bi bila izključno italijanska.

Slovenski predlog.

Na predlog naših zastopnikov v deželnem odboru je bil izvoljen pododsek 5 članov — 3 članov večine in 2 članov manjšin — da študira načrt in skuša doseči sporazum med strankami.

Zastopnik socialnih demokratov je sprejel načrt v glavnem tako, kakor ga je predložila večina, a slovenski zastopnik je stavil sledeče predloge:

V prvi vrsti je slovenska manjšina v principu za to, da se uvede našo šolsko polju nacionalna avtonomija. Vsaka narodnost naj sama določuje o svoji usodi, upravlja in nadzoruje svoje šole in naj si jih tudi vzdržuje sama.

Zato bi bilo potrebno, da se napravi nacionalni kataster, a stroški za šolske potrebe bi se morali pokrivati s posebnimi davki.

Na podlagi predloženega načrta pa je predlagal slovenski zastopnik:

Trst z okolico naj tvori, kakor po načrtu, eden edin šolski okraj.

Razdelitev okolice v šolske okoliše, kakor tudi ustanovitev krajnih šolskih svetov zanje, naj se opusti.

Prvo nadzorstveno instanco za ljudske in meščanske šole, občinske in zasebne, naj tvori okrajni šolski svet, razdeljen v dve sekciji, italijansko in slovensko. Slovenski odsek naj nadzoruje vse slovenske šole, občinske, kakor zasebne, v mestu in okolici, italijanski pa vse ostale šole.

Slovenska sekcija okrajnega šolskega sveta naj bi bila sestavljena takole: 7 članov, izvoljenih od mestnih zastopnikov okolice; 2 učitelja, izvoljena od učiteljskega osebja temu odseku podrejenih šol; šolski nadzornik slovenskih šol; magistratni šolski referent, oz. njegov namestnik; 1 duhovnik,

kamenje za meno! Resnično si jih metal, ker si bil srdit in ker sem ti nagajal preveč. Davno je že temu, o! davno... Kaj me ne poznaš več? Kaj se ne spomniš več Sednikovega Mavrica? Kaj, ti Tomaž?

Tomaž je odmgajl z glavo. Nemirno se je obrnil in je pogledal na borovec in na rovnico, ki je ležala pod skalo. Zgenil se je in je stopil dva koraka proč od mladega gospoda. „Pojd,“ je zagodrnjal neprijazno in je namršil obrvi. „Škrlec“ si, a škrlec je zame kuga...“

Mavric se je še vedno smejal. „Kaj pa z rudo, Tomaž?“ je vprašal veselo. „Kaj je nisi še našel? Kaj si še nisi sezidal gradu? O! Tomaž, Tomaž!“

Tomažu so se zasvetile oči v sovražnem svitu. Napol je stisnil pest in se je umaknil še za dva koraka. „Pojd, škrlec!“ je siknil med stisnjenimi zobmi.

A Mavric se ni menil za njegovo jezo. Šel je za njim in je stopil tik do borovca. Zagledal je jama in je spoznal takoj, da Tomaž danes spet koplje rudo. Zasmejal se je nanovo in je potrepil Tomaža po rami. „Saj sem si mislil,“ je rekel. „Na, pa kopljesh spet? Tomaž, Tomaž! Kdaj te sreča pamet?“

Tomaž je zaškrtnil z zobmi. „Poberi se, škrlec!“ je zarjnal nad fantom in ga je sunil od sebe, da se je fant opotekel. „Hudirja z zvitem in strupenim repom se ne bojim... Poberi se!“

(Dalje)

PODLISTEK.

Metka in njen greh.

Spisal Jos. Vandot.

Zasmejal se je Tomaž, pa je pričel spet kopati. Pet korenin je že obkopal; samo še sto mora še osvoboditi peska — potem pa se zasveti suho zlato. Samo šesto še — pogled, pogled, Tomaž! — A Tomaž niti zamahnil ni po šesti korenini. Kajti nad njim je spet prasketnilo, in debel kamen je prišel mimo njega. Tomaž se je prijel naglo za glavo, ker ni mogel več ubežati. Toda ker ni priletel noben kamen več, se je ozrl navzgor. Zagledal je nevisoko nad sabo na ozki stezi človeka, ki se je plazil po steni navzdol. Previdno se je prijemal za ozke, škrbaste robove in se je spuščal polagoma in varno od police do police.

Tomaž je zasenčil z rokami oči, da bi videl bolje. „Ali je hudir, ali ni hudir?“ je godrnjal sam s sabo. „Naká, hudir ni — hudir bi bil črn in bi mahal z repom kakor ongavi sultan. Ali kali? — To je škrlec, resnično — izmed onih škrlicev je, ki trape lové po skalovju... Da bi ga!“

Zlovljen je vrgel Tomaž rovnico pod skalo. Takoj mu je prišlo v glavo, da se mora potuhnilti. Hej, če izve ta škrlec za njegovo zlato rudo, kaj bi bilo? Škrlec je škrlec,

določen od škofijske oblasti; školski zdravnik za zgornjo okolico. Ti člani naj si izvolijo predsednika in namestnika.

Tudi deželni školski svet bodi razdeljen v italijansko in slovensko sekcijo, analogno okrajnemu školskemu svetu. Slovenska sekcija naj bi bila sestavljena naslednje: tržaški namestnik, oz. njegov substitut kot predsednik; 4 člani, izvoljeni od deželnega odbora izmed 8 oseb, katere predlagajo zastopniki okolice v deželnem odboru; namestništevni školski referent, oz. njegov namestnik; 1 školski nadzorik, določen od namestništva, 1 duhovnik; 4 člani izmed učiteljskega osebja slovenskih šol; 1 zdravnik, imenovan od namestništva.

Obe sekciji naj bi imeli tudi skupne seje v stvarih, ki so skupne vsem šolam, kakor za mnenja v vprašanih organizacije, učnih načrtov, izpremembe šolskega zakonodajstva itd.

Glede uprave, gradnje in vzdrževanja šol in dotičnih stroškov je predlagal naš zastopnik:

Občina trpi stroške za gradnjo in vzdrževanje ljudskih in meščanskih šol. Uprava teh šol naj je v rokah okrajnega školskega sveta, ki preskrbuje vse potrebščine na stroške občine. Okrajni školski svet mora v to svrhu pravočasno sestaviti proračun dohodkov in stroškov za prihodnje leto in ga predložiti županu. Občinski odbor ima pravico vložiti proti temu proračunu rekurz na deželni školski svet. Proti odločitvi deželnega školskega sveta je prost rekurz toliko s strani občine kolikor s strani okrajnega školskega sveta na ministrstvo za uk in bogočastje.

Po sprejetju teh predlogov bi bil enkrat za vselej izključen vsak nacionalni spor iz dotičnih nadzorovalnih oblasti in vsaka narodnost bi mogla, kolikor jej dovoljuje zakon o školskem nadzorstvu, skrbeti za svoje šole.

Zastopnik socijalnih demokratov se je gledesestave školskih svetov pridružil predlogu našega zastopnika. Glede določbe o upravi, vzdrževanju in skrbi za potrebščine ljudskih in meščanskih šol pa se ni hotel izraziti niti „za“ niti „proti“. Večina pa je vse te predloge kratkoma odklonila, ne da bi hoteli staviti kake protipredloge in ne da bi se izjavila pripravljena, da bi sploh dala slovenski manjšiniki tako koncesijo glede njenih šol.

Naš zastopnik je nato izjavil v dotičnem odseku, da se radi tega ne bo udeleževal več posvetovanj o načrtu in da si njegova stranka pridržuje, da uveljavi svoje zahteve na primeren način v deželnem zboru.

Ko je pododsek prinesel načrt neizpremenjen v deželni zbor, sta predlagala naša zastopnika, naj se obravnavanje tega školskega zakona odloži in se uvedejo pogajanja med večino in slovensko manjšino v svrhu dogovora o sestavi nadzorovalnih školskih oblasti in o gradnji ter vzdrževanju ljudskih šol. Glede tega zadnjega vprašanja sta izjavila naša zastopnika, da sta tudi zato, da bi se dotična določba izpustila iz sedanjega načrta in bi se pridržala zakonu, ki bi se imel v kratkem predložiti deželnemu zboru o gradnji in vzdrževanju ljudskih šol.

Toda tudi ta predlog je propadel in je deželni odbor sprejel gori navedeni zakonski načrt popolnoma neizpremenjen in brez vsake koncesije zanas Slovence.

Tako stoji stvar sedaj. O nadaljnjih fazah tega za nas tako važnega vprašanja bomo redno obveščali našo javnost.

Glasovi iz Koroške.

Slovenski učitelji pod terorizmom.

Zanimivo je dejstvo, da so izdali okrajni školski svet starejšim učiteljem povelje, da naj ostanejo in ne prosijo za upokojeitev. Nekateri siromaki smatrajo to pobožno željo školskih oblasti za neodklonljivo silo. Trudijo se menda in potijo, da bi le ustregli nemškemu mogotcem — ne oziraje se na svoje telesne moči, ne na blagor svojih družin.

A taka potrpežljiva duša more prestati še marsikaj — misli nemškutarski nadzorik — in mu veli, naj dela, kolikor more, da le šolske ure šinta. Drugi so zopet bolj poželjive naravi. Iz enega kraja jim sveti svoboda dosluženca, iz drugega milost kakšnega križca. Taki pa bolj bolehalo, pa prosijo dopusta, da jim vendar le zasveti naklonjenost kakšnega Bende, ali Barcaja. S tem pa, seveda, šole precej trpijo. Starši se — nekateri bolj plašno, drugi bolj očitno — hučujejo nad to preklicano šolsko pripravo, ker otroci zaostajajo v izobrazbi. Seveda pravilo oblasti, da mladina ne pozna hvaležnosti do učiteljev in druge podobne izreke pošiljajo med pobožne poslušalce.

Če vzamemo vpoštev še izvrstni Koroški školski sistem, potem imamo pravi pojmi Koroške mlizerije. A vi bratje na Savi in Soči ne poznate koroških utraktivističnih strojev! Potem bi se pa še oblasti brigale za želje snaršev? Ali le veste, da so naše šole le pomnečevalice in da jim je duševno bistrenje deveta briga? Glavna stvar naših zagriženecv je pa ta, da z zadrževanjem kompetenc preprečajo uveljavljanje kakšnega učitelja — Slovence. Raje bobnajo prej vse Nemce in nemčurje najslabšega kalibra na dan, ki jim seveda lahko izročajo vodstvo slovenskih šol. Nas Slovence pa pošiljajo kakor takozvane potovalne učitelje po naši domovini — to je nekaka Volksratova priprava, ki nam prav izvrstno izžema žep. Volksrat ima tudi največ posebne huj-skače za uboge slovenske učitelje, da jih prav fino poučujejo v pokorščini.

Tak izrek pristnega sinu germanske družbe sem si jaz točno zabeležil; glasi se: „Če vam nadučitelj kaj poreče, kar meni povejte! Ga kar zatožim pri Volksratu!“

Ta spaka pa ni morda kakšen učitelj; ne: uradnik je, ki razume o školskem poslu gotovo toliko, kolikor sosedov belec o abecedi.

Na dan s številkami!

Iz nedavno izišlega poročila dež. šol. sveta koroškega o stanju ljudskega šolstva za leto 1912. je razvidno, kako enostransko je sestavljeno to poročilo z ozirom na slov. del Koroške, gotovo pa tako, da bi nepoznavalec razmer — četudi je prelistal vse poročilo — lahko mislil, da so vse šole na Koroškem izključno samo nemške ter da je Koroška enojezična kronovina. Tako n. pr. si dež. školski svet ni upal objaviti števila slovensko-nemških, takolimenovanih utraktivističnih šol, katerih je dobra četrtina (še manj pa, seveda, onih par slovenskih šol). Opustil je nadalje razdelitev šol oobiskujočih otrok po narodnosti, kakor je tudi zamolčal število učiteljev, ki so usposobljeni za pouk obeh deželnih jezikov itd. Edino, kar si upa priznati, je, da je izmed 198 gojencev na učiteljsku v Celovcu celih 8 Slovencev.

Gospodje pri dež. šol. svetu si morajo biti pač v svesti velikih krivic, ki se gode koroškim Slovincem na školskem polju; zato pa se ne upajo s številkami na dan.

Prečitane časopise na koroško jezikovno mejo!

Kakor ima časopisje svojo dobro stran, tako tudi svojo slabo. Časopisje se daja namreč tudi zlorabljati za takozvano politično demagoštvo. Tega se v posebni meri poslužujejo razni vladajoči narodi nasproti podrejenim jim manjšim in šibkejšim, kakor Italijani in Nemci nasproti Slovincem. S posebnim uspehom se širi ob naši meji časopisje, pisano v tujem, nemškem jeziku. V sled neznanja slovenščine, katere se v šoli niso učili, se tem lažje metodično usiljuje mišljenje pisca neukim čitateljem, ki se polagoma navzemaajo idej pisca in stremljenj dotičnega lista. Na ta način se je vdomačila pri nas na Koroškem zloglasna „Bauernzeitung“, in vlegermanske, za prusofilstvo boreče se „Freie Stimme“. Vsak pojav med Slovinci na političnem polju, bodi še tako nedolžen, spravljajo v zvezo z jugoslovanskim neodvisnim carstvom, z odpadništvom od Avstrije, s srbofilstvom itd. Ako je prišla kaka občina v slovenske roke, tedaj je že Avstrija v nevarnosti. In vse časopisje kriči na vse pretege, ako kdo na železniški postaji slovenski zahteva vozni listek, ali pa če so kje zapeli kako slovensko pesem.

Posebno ugodno za demagoštvo potom nemškega časopisja so sedanjí časí, časi balkanskih vojen. Vsak najnedolžnejši pojav veselja vsled zmage naših bratov na jugu nad barbarskim Turčinom označa nemško in nemškutarsko časopisje za izdajstvo, kakor da bi bil konec Turčije tudi konec Avstrije. Da smo ravno Slovani najzvestejši podaniki Avstrije, tega seveda nemško časopisje ne sme pripustiti, kajti ravno s takim kričanjem lahko zakrivajo svoje protislovenske, prusofilske stremljenje, ter zvrčajo vso krivdo na Slovence. Da je temu tako, je pokazal očitno članek v „Freie Stimme“ z dne 9. marca 1913. naperjen proti prestolonasledniku in njegovim soprog, kakor dinastiji v obče. Tega članka niso videli ostre oči državnega pravdnika in je orožništvo šele po treh dneh, ko je prišel ukaz z Dunaja, pobirali tiste „štimce“ po deželi okrog. Nemci pa tudi dobro vedo, kolike važnosti bi bilo združjenje Slovanov, vedo tudi, da bi bilo potem definitivno konec nemške nadvlade. Radi tega se trudi časopisje na vse pretege, da kompromituje in s tem zavlačuje združjenje Slovanov v Avstriji. V to svrhu rabi nemško časopisje najostudnejša sredstva, kakor laži, zavijanja, obrekovanja itd. Dobrodošlo priliko za to jim nudijo balkanski Slovani s svojo sedanjo osvobodilno vojno.

Pač ni nemškega časopisa na Koroškem, ki bi ne prinašal članke, ki slikajo balkanske Slovence kot živino v človeški podobli, da, kot divje zveri. Odreka se jim

čut, smisel, srce za umetnost, izobrazbo, vedo in sploh vse, kar znači obstanka in razvoja vreden narod. Ni možno najti besed v slovenskem jeziku, ki bi značile vse slabe lastnosti, ki jih nemški listi pripisujejo balkanskim narodom.

Na čelu vsem sramotilcem krščansko-socijalna „Reichspost“. Takoj za njo slede drugi listi, bodi krščansko-socijalni, bodi napredni, ki deloma ponatisnejo, deloma pa jih sami zlažejo. V tem oziru se izkazujeta posebno „Freie Stimmen“ in „Bauernzeitung“, kakor tudi „Stajer“. Ti listi prinašajo članke naravnost grozne vsebine. Izobraženeč spozna takoj, da so tam navedeni podatki o grozodejstvih in našeta morilstva, izmišljotine, toda nelzobraženeč ne more soditi sam in torej verjame. Balkanskih Slovanov, oziroma Jugoslovancev niso Nemci pač nikoli slikali boljše, pač pa slabše nego afrikanse divjake. Da so Jugoslovani naobraženeji nego naši šnopsarski nemčurji, ki pišejo v „Stajerca“, o tem seveda molčijo.

Nič boljše nista krščansko-socijalna „Alpenländischer Bote“ in „Serafischer Kinderfreund“. Vrh tega je še mnogo drugih, ki tekmujejo v blatenju Jugoslovancev. Največ uspeha pri tej lumpariji ima seveda zloglasni „Stajer“, pisan na slovenskem jeziku.

Za občinske volitve.

Lasciate ogni speranza!

Naši laško-liberalni kamoristi so res pravi tički in si izmislijo že kako tako pametno, da se jim mora končno smejati ves svet. Letošnjo občinsko volilno kampanjo so otvorili s pompoznim shodom svoje „Patrie“, kjer so oznanjali novo odrešenje vsemu italijanskemu Trstu pod staro kamoro. Uredili so si potem svoj reklamacijski urad, ki je ostal dolgo časa sam in so mu šele v zadnjem času pridejali še dva ali tri, seveda, ker so bili prepričani, da jim je mestni magistrat itak sestavil volilski imenik tako ugodno, da sploh ni treba nikakih reklamacij.

Toda možakarji so menda vendarle začeli nekoliko pregledovati volilski imenik in so kar naenkrat iznašli, da vendar ni popolnoma tak, kakor so si ga želeli oni, in treba je bilo reklamacij. Toda koga naj vendar reklamirajo. Renjlikolov je bilo že itak več ko preveč v volilskem imeniku in če bi hoteli še za kakšnega zahtevati volilne pravice, bi nazadnje že znal kdo iztekniti, da je poleg dotičnega renjlikola še kak drug renjlikolo v imeniku, in potem — o joj! Drugih svojih ljudi tudi niso imeli, da bi mogli dokazati zanje volilno upravičenost; torej kaj storiti?

Začeli so šteti slovenske volilce in teh se jim je zdelo — veliko preveč. Torej v uniz volilskega imenika s slovenskimi volilci! Tako so sklenili in tako so tudi storili.

Vrgla se je namreč kamora z nekim ognjem na — škorkijo in kar povrsti je začela zahtevati izbris slovenskih volilcev, češ ta nime pravice iz tega vzroka, oni pa ne iz onega. Toda zmotili so se krivonosci in renegatski kamoristični pismouki.

Seveda, saj bi se jim posrečila stvar, ko bi ne veleval zakon, da mora vsak vpisanec v volilskem imeniku, če kdo zahteva njegov izbris, dobiti obvestilo od mestnega magistrata, da more potem dokazati svojo volilno pravico. In zmotili so se tembolji, ker ravno škorkija šteje naše najzavednejše volilce, tiste, ki so ob zadnjih državnoborskih volitvah spravili italijanskega kandidata v ožjo volitev s slovenskim. Lahko so prepričani, da s svojim neumnim početjem ne odjedo volilne pravice niti enemu našemu volilcu. In to so tudi že izpoznali in postalo jih je — sram!

Sedaj namreč, ko smo jim prišli na sled, da so oni uprizorili to umparijo — kajti kaj drugega nego lumparija je to, če kdo vedomahóče koga oropati volilne pravice — sedaj se izgovarjajo in pravijo, da niso onistorili tega, temveč — socijalni demokrati!

Kar je res, je res! Marsikaj je lahko pričakovati od socijalnih demokratov in to zlasti v volilnem boju, toda nikakor pa ne moremo smatrati socijalnih demokratov za sposobnih takenesramne lumparije, da bi hoteli oropati delavca največje njegove pravice, volilne pravice, četudi njihov pristaš! Zato pa tudi ostaja vsata lumparija na njih, kiso jo vresnici uprizorili, in to je laško-liberalna kamora, pa naj jo je sedaj sram, ali pa tudine!

Eno pa naj si le zapomni ti ljudje: Zastonj je ves njihov trud; zavedni slovenski volilci se ne dajo oropati svoje volilne pravice, pa naj je ta rop zamišljen še tako zvito! Niti en slovenski glas ne pojde v izgubo zaradi te njihove lumparije!

Obenem pa pozivljemo vse naše volilce, ki bi dobili obvestilo, da se zahteva njihov izbris

iz volilskega imenika, da nemudoma pridejo z dotičnim obvestilom v reklamacijski urad svojega okraja ali centralo v Narodnem domu, kjer dobe nadaljnja navodila.

Volilski imeniki so na razpolago v glavnem volilnem lokalu v Narodnem domu in vseh volilnih lokalih, sedežih volilnih odborov in sicer:

Za mestne volilne okraje:

Za I. okraj (Sv. Vid): „Konsumno društvo“ „Alla nuova Stazione“ v ulici Lazaretto vecchio 31.

Za III. okraj (Novo mesto): „Tržaško podporno in bralno društvo“, ulica Torre bianca 41, I. nadst.

Za IV. okraj (Nova mitnica): Prostor „Narodne delavske organizacije“, ulica Sv. Franciška št. 2, I.

Nadalje so volilni imeniki na razpolago v gostilni „Novega delavskega konsumnega društva“ Škorklja št. 97; v gostilni „pri Bricu“ ex Pangoš na stari openski cesti; v gostilni „pri Turku“ Škorklja — Coroneo št. 671.

Za V. mestni okraj so volilski imeniki na razpolago: v stanovanju gosp. Guliča, ul. Media št. 17, prvo nadstropje ves dan; v stanovanju gosp. Frana Kotnika, ul. Piccardi št. 30, III. nad., ob delavnih od 3 do 7, ob nedeljah od 9 do 1; pri rodbini Ferioli-Gregorič, Kadin-Sv. Alojzij, ves dan.

Volilni imenik za V. okraj je na razpolago tudi v gostilni „Birsu“ v ulici Gatterl št. 10.

Volilci, pregledajte če ste vpisani, ker v malo dneh poteče reklamacijska doba.

Za VI. okraj (Sv. Jakob): „Konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu (nasproti cerkve).

v konsumnem društvu „Jadran“ (ulica Industrija); v gostilni Štrancar (ulica Giuliani).

Pozor, hrvatski volilci! — G. dr. Boleslav Bole, odvetnik, ima v svoji pisarnici, v ulici S. Giorgio št. 5, I. nadstropje, v bližini nemških šol, na razpolago hrvatskim volilcem volilski imenik (izborni imenik) in daje vse potrebne informacije v zadevi reklamacij.

Za okoličanske volilne okraje:

I. okraj: Sv. M. Magd. Spod: „Konsumno društvo“ na Kolonkovcu.

Sv. M. Magd. Zg.: „pri Tirolcu“. Skedenj: „Gospodarsko društvo“.

II. okraj: Sv. Ivan: „Konsumno društvo“ (začasno).

Kolonja: „pri starem Matevžu“.

Lonjer: „Gostilna pri Županu“.

Rocol: „Gospodarsko društvo“.

III. okraj: Rojan „Konsumno društvo“.

Volilski imenik za Greto in Rojan je na razpolago volilcem pri znamenem rodoljubu, gosp. Ant. Pečniku, Greta št. 19. in pri g. Aleksandru Furlanu (Zgornja Greta št. 386) vsak četrtek in nedeljo popoldne.

Barkovlje: „Obrtnijsko društvo“ (Nar. dom).

Opčine: „Konsumno društvo“, (ob delavnih od 7 do 9, ob nedeljah in praznikih od 1 do 8 zvečer). Bane: „Konsumno društvo“.

Prosek: društveni prostori „Hajdriha“ in Sokola.

Bazovica: pri g. Andreju Grgiču hšt. 97.

Trebnje: Gospodarsko društvo.

Sv. Križ: pri g. Ivanu Košuta hšt. 6.

Danes v nedeljo in jutri v ponedeljek popoldne naj se blagovolijo vsi oni, ki imajo kakšne reklamacije pri Sv. Mariji Magdaleni Zgornji, zglasti „pri Tirolcu“, kjer bo ta jnik volilnega odbora sprejemal zadeve.

Pozor volilci! Ako doblite vabilo na magistrat, zaradi izbriša volilnega imenika pridite takoj v volilno centralo v „Narodni dom“, kjer se vse primerno takoj uredi. Ne odlašajte, ker se mora zadevo urediti tekom osemstiridesetih ur.

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPORITELN

PODRUŽNICA V TRSTU

via del Ponterosso 5. — via Nuova 15.

Vloge na knjižice 4 1/2 - 5 1/2 % po odpovedi.

Premijne vloge 5 % nem roku.

Stalne vloge in vloge po tekočem računu po dogovoru najugodnejše.

VADIJE IN KAVCIJE --- MENJALNICA.

Uradne ure od 9.—12 1/2, dop. in 2 1/2—5. pop.

Just Maurič, Trst, ulica dell' Istria šte. 14, trgovino jestvin in kolonijalnega blaga. priporoča cenjen. občinstvu svojo

Domače vesti.

Odbor polit. društva „Edinost“ ima svojo sejo jutri v ponedeljek ob 3 pop. K isti so vabljeni tudi zastopniki volilnih odborov okolice in mesta.

„Il cuore di Trieste“ — tako čitamo skoraj dan zadnem v tržaškem italijanskem časopisu, ki do nebes povzdiguje tržaško laško prebivalstvo, češ, kako je dobrega srca, kako se mu smili vsak revež, kako bi mu, kakor sam sv. Martin, dalo polovico svojega plašča in še več, da bi revež ne trpel mraza, in kako si odtrguje ssmo od ust, da le nasiti ubožčke itd. itd.

Izpregovoriti smo že večkrat hoteli resno besedo o tej stvari, kakor n. pr. o velikih praznikih, ko „Previdenza“ razdeljuje kosila in prihaja v onih lokalih do najgusnejših prizorov. Videli smo na lastne oči, kako so ljudje, katerim je bilo jasno videti na obrazu, da so prepiljančevali vso noč, surove odrivali stare ženske, ki so komaj stale na nogah, kako so letele semtertja najogabnejše psovke in kletvice itd. S studom se mora človek obračati od takega „krmiljenja“, kajti drugače ne moremo imenovati take „javne dobrohotnosti“, pri kateri se le preočitno vidi, da je nekaterim ljudem le do tega, da so njihova imena debelo tiskana čitajo v časopisu, v resnici pa smatrajo vso stvar za prisiljeno komedijo, ki jo morejo igrati za čast svojega imena, in se po končanem „dobrotvornem delu“ temeljito desinficirajo in parfimirajo, da ne bi ostal na njih kak sledi pravkar tako „požrtvovalno“ reševane revščine, ki je rešena z — enim kosilom!

A kaka glorijska potem v italijanskem časopisu!

Kakšen je pravi „cuore“ našega laškega Trsta, je pokazal sredni „Indipendente“, ki se strahovito jezi nad izseljenci, ki prihajajo v Trst in morajo tu čakati parnikovega odhoda. Listu, ki je tolikokrat povzdigoval „il cuore di Trieste“ do nebes, je kar naenkrat postala javna dobrodelnost — politična stvar — nacionalna zadeva. Jezi se na vse pretege, da izseljenci hodijo na hrano v ljudske kuhinje in da prenočujejo v javnih prenočiščih, češ, da je vse to ustanovljeno le za domačine in da ima tujec le potem pravico do vstopa, če je domačin popolnoma zadovoljen. Tujec, ki čaka morda cel mesec v Trstu parnika, naj vzlic temu, da bi rad plačal hrano v ljudski kuhinji, gine lakote na cesti, ali pa naj v svoji revščini hodi obedovati in večerjati v fino gostilno, prenočevati pa v hotel, kajti zanj ni prostora ne v ljudski kuhinji ne v ljudskem prenočišču, kajti tu sme bivati edino le domačin, in seveda Italijan. Renjiko! seveda niso izključeni!

In zakaj tako? Ker je takorekoč vse dobrodelne zavode v Trstu ustanovila „cittadinanza“, seveda italijanska, ter jih tudi podpira in vzdržuje, ali pa „nostro comune italiano“. In ti dobrodelni zavodi rabijo skoraj izključno tujcem ali vsaj ne italijanskemu ljudstvu. Tako ljudska prenočišča, ki rabijo tujim izseljencem, Previdenčne obednice in ogrevalnice in celo tudi ubožnice, ki vzlic temu, da sprejema izključno le pripadnike naše občine, izkazuje ogromno večino starčkov in stark, ki so slovenske narodnosti, dočim se zavod vzdržuje skoraj izključno z italijanskim denarjem.

List še dostavlja, da tako mi Slovenci uživamo največje dobrote, vzdrževalne stroške pa da trpe le Italijani in da smo potem še toliko predrzni, da kričimo proti Italijanom in se hočemo kazati kot gospodarji v njihovi hiši.

Lopovi nesramni! Ali nas 60.000 tržaških Slovencev ne plačuje nobenega vinarja občinskega davka, s katerim se vzdržujejo občinske dobrodelne naprave, ali ni najmanj ena tretjina vsega, kar dobiva občina od svojih davkoplačevalcev, naše, in potem ne bi imeli mi niti najmanjše pravice do občinskih naprav in ustanov! Lopovi, to je tisti vaš „cuore di Trieste“, da „cuore di briganti“, ki hočejo oropati naše ljudstvo tudi najmanjše pravice, pa naj mu jo zajamčijo še taki zakoni.

O, naj bi le bilo namesto onih par sto ruskih izseljencev, ki sedaj čakajo v Trstu odhoda Cunardovega parnika in ne prosijo nikogar miloščine, saj plačujejo pošteno vse, kar potrebujejo, naj bi le bilo namesto njih par lišč omazanih in strganih renjokolov, ki bi prišli brez vinarja v žepu, brez potnega lista, z ženskam in otroki izpred ust odžirali kruh domačemu delavstvu, slovenskemu in italijanskemu, naravnost beračiti v Trst, o tedaj pa bi „Indipendente“ ne imel nič proti temu, da se ti renjokoli nastanijo v ljudskih prenočiščih, ustanovljenih po tržaški občini, ne, temveč bi celo zahteval, da naj dobe stanovanje brezplačno in da naj jih magistrat prehranja na občinske stroške, dokler se ne dobi delo zanje; saj se je že tudi zgodilo tako! Potem naj bi le vzel vrag domačine, samo da je sit renjokolo, dočim pa naj ruski izseljenec, ki prinaša denar v Trst in plačuje vse, kar potrebuje, leži kakor pes na cesti v čast in slavo tako hvalisani tržaški italijanski „dobrotvornosti“.

Da, res lepo priporočilo je to za Trst, za promet s Trstom, vsaj z italijanskim

Trstom. Opozorjamo slovensko časopisje na to „dobrotvornost“ tržaškega italijanstva ter mu toplo priporočamo, da jo upošteva vselej in povsod, kadar gre za kakršnekoli stike s Trstom.

Proti naši telefonski cenitrali nam prihaja v zadnje čase toliko pritožb, da jih res že ne moremo priobčevati vseh. Vse so srdito naperjene proti postopanju gospic telefonistk. Mi se seveda tudi na podlagi lastnih izkušenj brezpogojno pridružujemo tem tožbam in zatožbam. Le da ne bi hoteli, da bi naša javnost mislila, da so te gospice edino krive. Tudi gospodje kontrolorji niso nič boljši. Posebno eden je, ki brezobrazno zahteva od slovenskih strank, naj govore — nemški. Zlasti si dovoljuje take drznosti posebno tedaj, ko ni navzoč voditelj oddelka, ki mu drage volje priznavamo, da je vreden, takten in postrežljiv uradnik. Pravi poštenjak. Ali tudi on je ob vsej najbolji volji onemogel proti vladajočim razmeram, dokler nima zadostne zaslombe z višjega mesta. Le velika metla od zgoraj dol bi mogla tu napraviti red. Toda te le noče biti, ker gospodi na ravnateljstvu očividno še ugajajo te razmere. Čim nezadovoljneje so stranke, tem ponosnejši so menda ti gospodje s svojo upravo!

Ubojstvo pri Sv. Jakobu. Pišejo nam od Sv. Mar. Magd. Spodnje: Zadnje dni se je mnogo in še preveč čitalo o ubojstvu, ki se je dogodilo pred dnevi pri Sv. Jakobu. Zlasti pa je „Piccolo“ zlorabil to žalostno priliko v to, da je zopet izlil svojo gnojnico po tistih, ki jih najbolj sovraži, namreč po — Slovencih. Ker pač ime morilca zveni slovensko, je to že zadostovalo, da je Žid na Goldonijemem trgu izrabil to v netiv narodnega sovraštva. Umljiva je stvar seveda tembolj, ker je bil umorjen Cassano — renjokolo. In napisal je „Piccolo“, da je šlo tu „per odio di razza“ — za narodno sovraštvo!

Vsi mi, ki vendar poznamo naš kraj in ljudi, ki bivalo v njem, smo trdno prepričani, da pri tem ubojstvu ni bilo vmes niti trohice narodnega sovraštva. Oba ona nesrečnika, ki sta bila baje udeležena pri onem zločinu, sta namreč prav toliko slovenskega mišljenja, kakor je bil pokojni Cassano, dasiravno so v resnici njuni starši narodni in poštene ljudje. Kriščak in Nardin sta zahajala izključno v italijansko družbo in se imata prav tej družbi zahvaliti za svojo usodo. Kar sta storila, je sad te družbe! „Piccolovi“ somišljeniki so jima bili učitelji in se sedaj lahkovesele uspehov svojega pouka!

Sicer pa je tudi stvar taka, da ni še nikakor dokazano, da sta ravno ona dva morilca, oziroma, da je morilec Kriščak. Kdo je morilec, dokaže pač sodna preiskava. Pripomnimo pa naj k cel stvari še to, kar je splošno znano vsem Magdalenčanom, da namreč Kriščak ni normalen človek. Bil je namreč lani potrjen k vojakom, k vojni mornarici, kjer pa je služil samo dva meseca in je bil potem superarbitriran zaradi duševne nenormalnosti. Da se mora čim takega človeka, dasiravno je ta čim hudodelstvo, s splošno človeškega stališča presojati nekoliko drugače, kakor pa ga je presojalo italijansko časopisje in še marsikdo drug, je pač umljivo za ljudi zdrave pameti, pa naj pripadajo katerikoli narodnosti, kakor je tudi umljivo, da ima na takega človeka slabša družba, kakor je bila ona italijanska, s katero se je vedno paljašil Kriščak, tudi še tem večji, tem pogubnejši vpliv.

Na naslov poštnega ravnateljstva. Neprerokoma prihajajo pritožbe naših naročnikov na Koroškem, da lista ne dobivajo vedno. Opozorjamo pošto navtateljstvo, da Trst ni Koroška, kjer bi smeli zametavati liste, ki si upajo govoriti resnico.

Vozovi za bolnike na državni železnici. Uprava državne železnice si je zopet nabavila par vozov z oddelki za bolnike, tako, da ima sedaj štiri take vozove drugega in tretjega in enega prvega razreda. Vožnja v takih vagonih pa je zelo draga. Za vožnjo prvega razreda na primer je plačati 18 celih navadnih kart prvega razreda. Naročuje se pa voz vedno na postaji, kjer žele namestiti bolnika.

Zastavljalnica kot dobrodelen zavod. Tržaški občinski svet je sklenil, da bo mestna zastavljalnica vračala potrebne predmete revnim strankam brez odškodnine, tudi če so že bili zapadli. Ta ljudomilni čin se pa seveda ne bo izvrševal tako, da bi ljudje začeli s to dobroto špekulirati in zastavljalnico izrabljati. Na tak način nastali primanjkljaj zavoda se bode kril s prostovoljnimi darovi dobrodelnih ustanov in društev.

Danes gostuje g. Anton Verovšek v „Revčku Andrečku“ v Nar. domu pri Sv. Ivanu. Ker je ugodna prilika slišati po dolgem času našega Verovška, naj nihče ne zamudi udeležiti se današnje predstave.

Začetek točno ob 4 pop. Vstopnina 50 vin.; sedeži 50 in 30 vin. Po predstavi plesni venček do polnoči.

Predstava je v korist Ciril-Metodovi Družbi.

Čisti dobiček Cir. Met. plesa znaša letos že čez 9400 K, to je svota, katere ta ples še nikoli ni dosegel, vsekakor razveseljivo dejstvo v teh resnih časih. Računi se v kratkem zaključijo in dobiček razdeli ena-

Nova trgovina

All' Industria inglese

„PRI ANGLEŠKI OBRTI“

ulica S. Caterina šte. 7 (zraven trgovine Josipa Speharja)

Velik izbor oblek za moške in dečke.

Angleški ranglan, paletots zadnjih novosti, kožuhovine.

BOGAT IZBOR oblek, normanskih kostimov in sukenj za otroke.

Telovniki „FANTAZIJA“.

Cene, da se ni bati konkurence

Zovarna čevljev

MÖDLING
v Trstu

130 filijalk. — 1200 delavcev

I. podružnica:

Corso šte. 27.

II. podružnica:

ulica Cavana šte. 11

(vis-à-vis ul. Madonna del Mare)

Finl čevlji po ljudskih cenah.
Izključena vsaka konkurenca.

PRIMER:

Moški čevlji:

črni močni	K	7'50
Box	9'50	
fini Goodjeare Welt	13'50	
amerikanski	11'—	
najfinejši	17'—	
nizki čevlji črni	6'—	
zelo fini črni	11'30	
amerikanski luksus	16'—	

Ženski čevlji:

odprti črni „Romana“	K	3'20
lakasti	4'20	
nizki čevlji, močni	5'—	
chevreau	7'50	
najfinejši Goodjeare Welt	11'—	
amerikanski luksus	13'—	
v barvah	14'—	
lakasti	15'—	

Čevlji visoki in nizki za
otroke od 2 K dalje.

CORSO 27. ul. CAVANA 11.

Dr. Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni
ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ul. San Lazzaro št. 17, I.

(Palazzo Diana)

Za cerkvijo Sv. Antona novega.

Sprejema od 12. do 1. in od 5½, do 6½ pop.

Dr. Al. Martinelli

Cesare Cosciani

koncesionirani zobo-tehnik

ordinira od 9.—1. in od 3.—6.

Trst, Barriera vecchia 33

II. nad. Telefon 1708.

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Trst, via S. Caterina šte. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni.
8—9 in 2—3 in špecialist za kožne in
vodne (spolne) bolezni: 11'—1 in 7—7½

ARTURO MODRICKY

Predajalnica manuf. blaga in drobnih predmetov

Trst, ul. Belvedere 33.

Zaloga perila, zefirjev, batistov,
perkala, trojnika, steznikov, naprs-
nikov, spodnjih srajc vseh kako-
vosti in cen, ovratnic, ovratnikov,
manšet, srajc, dežnikov, čipk, tra-
kov in drobnarij v popolni izbiri.

Fratelli Rauber

Trst, ulica Carducci 14 (ex Torrento)

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta
potrebščin za sedlarje.

Odpri se je nova sloven. trgovina

olja, kisa in mila

TRST - ulica Giulia šte. 72-74 - TRST

(nasproti Dreherjevi pivovarni)

Cene zmerne. — Postrežba na dom.

Priporoča se udani

A. FURLAN.

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina

Nov prihod volnenega blaga za moške
in ženske, zefir, batist in perljiva svila
za jopice.Svilena in ocraski zadnje novosti
velik izbor izgotovljenega perila in na
metre, spodnje srajce moderaci.Vezanine in drobnarije, preproge, za-
vese, triži po izjemno nizkih cenah.

Pomladanske

novosti za ženske in mo-
ške obleke in vse v to
stroko spadajoče se dobi
v največji slovenski trgovini

Križmančič & Breščak

Trst, ulica Nuova št. 37.

Vestna, točna postrežba.

□ □ Zahtevajte vzorce,
ki so poštne prosti. . .

Od leta 1878! Pevstvo znane, slevite in priljubljene domače sredstvo.
Pri večjih naročilih znatno znižane cene.

LEKARNARJA

f. Thierry balsam

postavne zavarovan. — Pristan samo z nuno kot varstveno znamko. Proti vsaki falsifikaciji se bo strogo postopalo na podlagi pravice. Ta balsam je najboljši sredstvo pri prehladu, kašlju, hripavosti, težavah dihanja, pljučnem kašlu in osebno proti influenci, slabu prebavi, šolanemu krču, nesnuju, jetni in obliži, proti ošlebelosti, prehladu, sobotki in ustnim boleznem, proti trganju, opeklinam, kožnim boleznem itd. 1/2 ali 1/4 ali velika steklenica K 5-60

Lekarnarja
A. Thierryja
Stopersko
mazilo

edino pristno
maseljno lečilo
na vse rane,
oteklino, ostra-
nje iz telesa vse škodljive snovi in
večinoma nametajo mučne operacije.
Učinkuje tudi proti starim ranam.

Dve dozi staneta samo
3 krome 60 stotink.

Dobiva se: Lekarna pri
Angela varuha, ADOLF
THIERRY, Prigrada pri Ro-
gatu. Prodaja se v vseh važnejših lekarnah.

Na debelo se dobiva v Trstu v mirodilnici
FRANCESCO MELL.

Oes. kr. priv.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt

(ustanovljen leta 1855). — (Glavnica in
rezerva 243.000.000 kron).

PODRUŽNICA V TRSTU

Piazza Nuova št. 2 (lastno poslojpe)

sprejme v svoje

jeklene varnostne celice

delane od svetovne trdnice Arnheim v Berlinu
sajamšene proti požaru in vlonu, pohrane
in upravljanje vrednot, kakor tudi samo po-
hrano zaprtih zavojev, ter da v dotičnih jeklenih
celicah v najem

* varnostne šrambice (safes) *

različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vred-
nostni papirji, listine, dragulji itd.
(Varnostne celice ne more nihče drugi odpreti
kakor stranke vzajemno z banko.

Uprava in shramba vrednosti v lastnih celicah na razpolago.

Podružnica Kreditnega zavoda sprejema
hranilne vloge na knjižice

in jih obrestuje do nadaljnjega obvestila

po 3 %.

Rentni davek plača direktno zavod.

Bavi se tudi z vsimi bankovnimi posli, ter
savarovanjem proti zgubam na žrebanju.

Točne ure prodaja
Emilio Müller

najuglednejša in najsta-
rejša prodajalnica ur v
Trstu, via S. Antonio
(vogal ulice S. Nicolò).

VELIKA IZBERA

verifik, zlatih, srebr-
nih, kakor tudi sten-
skih ur vsake vrste.
Ustanovljene leto 1856.

Z infekcijo

so nastale mnogokrat iz neznanih
ranic hude rane. Zato pokrite vsako
rano z najpripravnijim sredstvom!

THYMOMEL SCHILLAE

iz lekarne B. Fragnerja. Večina lekaren ga
ima vedno v zalogi.

Besedna znamka zavarovana.

Ublažuje kašelj, ga manjša, odstranjuje
katar, pospešuje spuščanje glena ter po-
težkoče pri dihanju.

1 steklenica K 2-20. Po pošti, če se
plača vnaprej K 2-90 se pošlje 1 stekle-
nico K 7-—, 3 steklenice K 20-—, 10 ste-
klenic franko. Ne daje se premoiti od
nikogar, da vzamete nadomestilna sred-
stva.

Vprašajte svojega zdravnika.

Pripravljen je glavna zaloga:

LEKARNA B. FRAGNER

c. kr. dvorni zalagatelj,

Praga, III., št. 203.

Pazite na ime izdelka,

izdelovatelja in na var-

stveno znamko.

Vekoslav Švagel - v Trstu, ulica Giulia št. 11

priporoča slavnemu občinstvu svojo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga. Ta trgovina - dobro poznana od
Slovencev v Trstu, v okolici in
in na deželi se pod vodstvom gosp. Jakoba Bambiča - postreže enako dobro sl. občinstvu
z blagom prve vrste in po zmernih cenah. — Zaloge otrobov, koruze in moke.

PRODAJA NA DROBNO IN NA DEBELO.

Priporoča tudi svojo prvo in staro trgovino jestvin v ulici Farneto 10.

VELIKO SKLADIŠČE DROBNEGA BLAGA IN IGRAČ

CANDOTTI & Co

ulica Gioachino Rossini 24, — TRST — vogal ulice Caserma,

ob strani cerkve sv. Antona novega.

Velikanska zaloga s prodajo na debelo in drobno vseh vrst drobnega blaga, igrač,
družabnih iger, usnjatih predmetov in za potovanje, kuhinjskih predmetov, mila, dišav,
odola, kalodonta, krtač, pernatih omel, igel lasnic, glavnikov, jedilnega orodja, žlic in
žličic iz berndorfske alpaka-kovine in med, pohištva, vozičkov in stolov za otroke, telo-
vadnih predmetov, visečih mrežnic, poviščenega in ameriškega platna, ruhic iz gumija,
linoleja, pravih ruskih galoš, domačih čevljev, podplatov iz klobučevine, klobučevine
na meter, preprog iz kokosovih vlaken in platna na meter, kuhinjskih stopnic in stolov,
sveč, nočnih svetiljk, voščil in angleških mazil za čevlje, užigalic vseh znamk, mazil
in mila za čiščenje kovin, papirja za svačice, črnih, zamaškov iz španske plutovine,
kostirastih kapic za botiljke, kletek, igralnih kart, kovčgov, pletenic in potnih torb,
sandalov itd. — Vse po najnižjih cenah, ki se jim ni bati konkurence!

DARUJTE ZA „DIJAŠKO KUHINJO“

Najboljših semen vseh vrst,
poljedelskih, vrtnih in cvetličnih

se dobi v zalogi

M. GERMAN

Trst, ulica Ponterosso 3 in ulica Michelangelo

iz lastnega pridelka v Redipugli (Furlaniji). Specialiteta:
redilna pesa. — Velika izber vseh vrst cvetlic, trav itd.
po najnižjih cenah.

CENIKI SE POŠILJAJO FRANKO.

Austro-Americana

brza zveza z Ameriko.

Trst — New-York

Trst — Buenos-Ayres

„LAURA“, 19. aprila.

„ALICE“, 17. aprila.

„KAISER F. J. I.“ 26. aprila.

„EUGENIA“, 1. maja.

Največji komfort. — Električna razsvetljava in ventilacija. — Narodna kuhinja.

Za informacije o prodaji prevoznih listkov I. II. in razreda toliko za Ameriko, kolikor za
Patras, Palermo, Cadix in Las Palmas obrniti se je na Urad za putnike v Trstu, ulica Molin
piccolo št. 2, za tovor in blago pa pri G. Tarabochia & C. o, Trst, ulica Ponterosso št. 3, I. n.

Alberto Finzi & C. o

Trst, ulica Gaetano Donizetti 1.

Poslovna agentura ogrske obče kreditne banke

(Ungarische Allg. Creditbank) podružnica v Reki

prodaja po zelo dobrih cenah: žito vsake vrste, debele in fine
otrobe, oves in sočivje in ker je ob enem zastopstvo goriomenjene
banke, nudi kupcem najboljše in najgotovjše jamstvo za točno postrežbo.

Zastopstvo in skladišče

dobroznane moke Združ. parnih mlinov „Hungaria“ ak. dr. v Budimpešti.

Ceniki in usroci se pošiljajo na zahtevo.

Telefon št. 458, zvoniti dvakrat.

Brzjavlj: ALBERTO FINZI, Trst.

Planinka,

planinsko letovišče, 1250 m nad morjem,
blizu Ruške kočice na Pohorju, 10 sob
z 22 posteljami, topla in mrzla kopelj,
krasni in lahkotni izprehodi po senč-
natem, jelovem gozdu, najboljša planin-
ska voda, izborna kuhinja, lahki dohodi
z železniških postaj Ruše, Bistrica nad
Mariborom, Maribor, Fram. — Cene
zmerne. Sezona od 1. junija do 15. sept.
Natančnejša pojasnila daje Podrav-
ska podružnica slovenskega planinskega
društva, pošta Ruše, Štajersko.

Prodajo se

dobro ohranjeni

knjigovezni stroji

in sploh vse potrebščine za knjigovezno
obrt. — Več se izve v pisarni gosp.
dr. Frana Novaka, odvetnika v Ljubljani.

Velika zaloga obuval

za moške, ženske in otroke

čevljarnica Mikolič

TRST

ul. G. Caprin 16, vog. ul. della Guardia 22.

Prevzema naročila po meri in popravlja.

LASTNA DELAVNICA.

Odlikovani čevljarski mojster

Viktor Schenk

zalagatelj obuvala c. kr. dež.
orožniškega poveljstva

priporoča svojo zalogo razno-
vrstnega obuvala za gospe, go-
spode kakor tudi za otroke.

Prodaja najboljšega
voščila Fredin, Glo-
bin, cavalier in Cir.
Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

ODLIKOVANA

tržaška prodajalna obuval

ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT. 21

Razn različnih izberov najfinjših moških in žens-
skih obuval po najnižjih cenah se prodajajo tad
po izrednih cenah:

Usnje Boxcalf s trakovi . . . po K 10-—

Usnje Boxcalf z elastiko . . . po K 10-—

Usnje Boxcalf oblika Derby . . po K 10-50

Usnje Boxcalf z zapornimi Triumph po K 10-50

Enaki za dečke 1 K manj. — Vskov, blago I. vrste

Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Matija Bulić

priporoča cenj. občinstvu

svojo gostilno „Ai buoni amici“

v Trstu, ulica Belvedere šte. 39,

točilnico vina in piva

z raznimi mrzlimi jedili

v Trstu, v ulici Benvenuto Cellini št. 7

gostilno „Al buon Almissan“

v Rojanu, ul. Montorsino 3,

točilnico vina v Barkovljah

(Bovedo), ul. Perarolo št. 342

(hiša Ščuka).

Toči se prvovrstno dalmatinsko črno,

belo in opolo vino iz Omiša ter pivo.

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini Kadilci!

odpravite kakor če pridno pijete in grgrate Tolstovrško dijetetično kislno vodo, ako jo sedaj poskusite, ko se je posrečilo vrelec moderno urediti, da ne le ne uhaja ogljikova
kislina, temveč se je našel in spojil nov, močno ogljikovokiseli pritok. Sedaj lahko tekmuje Tolstovrška slatina z vsemi najboljšimi kislnimi vodami, ker čvrsto muzira in ima
zelo reze okus ter ostane tudi čista in dobra. Naročite in prepričajte se. Zabojs 25 steklenicami, 38 l, velja le 5 kron. Razpošilja se v 1/3 l, 1/2 l in 1 l, 1 steklenicah. —
Prazne steklenice vseh voda se sprejmejo po najnižji ceni v polnitev. Plakati, analize zdravniških izvedencev in ceniki zastonj in franko. — Tolstovrško slatino naročajo
odlični zdravniki za se in za svoje bolnike ter za cele bolnišnice, ker je sedaj res najboljša zdravilna in namizna osvežujoča mineralna voda. Odlikovana na dveh higijeničnih
razstavah. — Del čistega dobička gre v narodna namene. Naroča se pri podjetju Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško. — Kupi se vsaka množina 1 1/2 l steklenic. —
Abstinentje! Pijte le Tolstovrško slatino, ki vsled prijetnega okusa nadomešča vsako drugo pijačo! Poskusite! Boste hvalili!

Katare, zasliženje
itd. z ničemer hi-
treje in boljše nene le ne uhaja ogljikova
kislina, temveč se je našel in spojil nov, močno ogljikovokiseli pritok.

Sedaj lahko tekmuje Tolstovrška slatina z vsemi najboljšimi kislnimi vodami, ker čvrsto muzira in ima

zelo reze okus ter ostane tudi čista in dobra. Naročite in prepričajte se. Zabojs 25 steklenicami, 38 l, velja le 5 kron. Razpošilja se v 1/3 l, 1/2 l in 1 l, 1 steklenicah. —

Medvedov nagrobnik.

Tretje leto že poteka, odkar nam je zasul prerani grob pesnika Antona Medveda. In še danes ni na njegovi gomili na pokopališču v Kamniku nagrobnika. Sam ni zapustil niti toliko, da bi se bili povsem pokrili pogrebni troški. Toda zapustil je slovenskemu narodu toliko sadov svoje duševne izvirne sile kot pesnik, da je naša dolžnost, poskrbeti mu dostojen, dasi skromen nagrobnik. Zaradi tega so sklenili njegovi spodaj podpisani intimni prijatelji, da se združijo v odbor in naprosijo prispevkov za njegov spomenik. Da bi pa spomenik ne bil neokusno in umetniško brezvredno delo, zato se je poveril načrt kiparju g. profesorju Peruzziu v Splitu. Ta je zasnoval jako umesten klasično resen nagrobnik, kakor je bila poezija pokojnega Medveda. Spomenik predstavlja sarkofag iz sivega kraškega mramorja, v katerem je vdolan relief iz belega kamna. Na reliefu je Orfej v spremstvu dveh genijev in pastirček-pevec s piščalko, iz srede reliefa se pa dviga antični dobri pastir in Kristov monogram. V dnu spomenika, nad grobovo glavo, je lira. Skozi potrgane strune se zvija kača. Ob straneh stojita na podstavku dve kameniti žari, iz katerih kipita kot zelen okvir ob spomeniku dve cipresi. Po tem površnem opisu lahko vsak spozna, da bo spomenik sam res nekaj izvirnega in umetniškega, morda prvi takega značaja na naših pokopališčih. Delo samo po načrtu in mavčnem odlivku Peruzzijevem izvrši podobar Pavlin v Radovljici.

Podpisani odbor vabi slavno občinstvo, da drage volje prispeva s skromnimi darovi za spomenik, da prireja ob prijateljskih in društvenih večerih male zbirke v krogu onih, ki so pokojnika poznali osebno ali ga vsaj uživali po njegovih delih. Priporočamo to prošnjo raznim denarnim zavodom, občinam, posebno župnijam, kjer je služboval pokojnik, in njegovim tovarišem-duhovnikom. Vsi prispevki naj se izvolijo pošiljati odborovemu blagajniku g. Urbanu Zupanu, Ljubljana, Križevniška ulica št. 8.

V Ljubljani, 1. aprila 1913.
Odbor za zgraditev Medvedovega spomenika
Andr. Kalan,
načelnik.
Urban Zupan, Fr. S. Finžgar,
blagajnik. tajnik.

Posledice visoke carine na zrnje.

Predno govorimo o posledicah visoke carine na zrnje, hočemo bralcem pojasniti, kaj je carina. Z besedo carina označujemo tiste davke, katere se morajo plačevati domači državi od blaga v prometu s tujimi državami in deželami. Navadno se plačuje carina blaga, katero se uvaža v domačo državo iz inozemstva. Carina pa se plača tudi od nekaterih blaga, katero se izvažajo v inozemstvo. V prvem slučaju imenujemo carino uvozno, v drugem pa izvozno.

Pobira država carino le zategadel, da ima vir dohodkov, imenujemo tako carino finančno carino. Ima pa carina namen ščititi domačo industrijo in obrt pred tujo konkurenco in se zategadel pobira od tujih izdelkov in pridelkov: ta carina se imenuje varstvena carina. Carina na kavo, riž, čaj itd. je finančna carina, ker jo pobira država le za to, da si preskrbi dohodkov. Carina na te predmete ne more biti varstvena carina, ker Avstro-Ogrska teh predmetov ne prideluje in zategadel se z uvozom teh predmetov ne dela konkurenca domačemu pridelku. Carina na bombažev (koton) olje, vino itd. pa je varstvena carina, ker Avstrija prideluje mnogo oljčnega olja, še več vina in zategadel ščiti država to panogo našega gospodarstva z visoko carino na tuji pridelki. Uvoz bombaževga olja se je skoraj popolnoma potlačil.

O potrebi in koristi carine so mnenja jako različna. So taki, ki zahtevajo odpravo vsake carine in pravijo, da mora mednarodni promet biti prost, neoviran. To so privrženci takozvanega sistema proste trgovine. Drugi zopet zahtevajo visoko carino na vse tuje, češ, da se mora domača industrija, obrt in gospodarstvo ščititi pred tujo konkurenco. To so privrženci takozvanega sistema varstvene carine. Vsak teh sistemov ima svojo dobro in slabo stran. Na Angleškem ni nobene carine, ki bi naj ščitila domačo industrijo. Sirovine in izdelki so tam prosti carine; le od živil, kot je kava, čaj, tobak, vino itd. se pobira užitinski davek kot carina. In vendar je Angleška najbogatejša država. Druge države pa imajo varstveno in finančno carino. Splošna prepoved vsakega uvoza ne obstoji v nobeni državi. Nekateri države so prepovedale uvoz le nekaterih predmetov. Toliko sem hotel navesti v pojasnilo besede carina.

Glede carine tudi Avstro-Ogrska ne dela nobene izjeme, ampak ima tako finančno kakor varstveno carino. Carinski zakon iz leta 1906. nam je prinesel visoke

postavke na vse predmete mednarodnega prometa. Posebno pa so nas osrečili z visoko finančno carino na razna živila. Ta so našla posebno milost v očeh avstrijskih finančnikov, kateri potrebujejo vedno velike vsote za kanone in drugo tako rotopotijo. Kanoni morajo biti, pa naj ima ubogi davkoplačevalec kaj v glavi, ali pa v želodcu, za to se gospodje ne brigajo.

Za ta novi carinski zakon so se prepirali, topli in mešetarili vlada, industrijalci in agrarci kot židje na budimpeštanski borzi. Kdor je gledal divjanje teh židov in magnatov na borzi, kako vpijejo, se suvajo, ruvajo in tepejo, si je mislil, da so znoreli, ali da so obsedeni. In na tak način so mešetarili in barantale prej omenjene tri stranke. Vlada je hotela imeti višje dohodke iz carine, Kestranek, to je vodja industrijev, je hotel kaj za svojo kliko in agrarci seveda niso hoteli ostati praznih žepov in so zahtevali tudi za sebe velike grizljaje. Mešetarili in pogajali so se toliko časa, da so si dobro postlali. Država je dobila precej dohodkov iz višje carine, Kestranek je za svojo kliko preskrbel varstveno carino in Hohenblum, baron in ob enem voditelj avstrijskih veleagrarcev, je istotako preskrbel masne dobičke svojim varovancem. Kestranek in Hohenblum sta si sicer velika nasprotnika, a v tem pa sta si popolnoma enaka, da sta jako dobro poskrbela za lastne trebuhe.

Vladi je bore malo za dobrobit svojih narodov. Ne bom navajal kot primer nas revnih Slovencev. Mi smo najbolj vdani podložniki in vendar nam vlada ne preskrbi niti ljudskih šol. Kaj pa še le gimnazije, ali pa vsaj obrtne šole! Mi moramo samo dajati, za prejemanje nismo. Mi moramo biti veseli, da nas brcajo, božanja nismo vredni! Tudi pri sestavljanju carinskega zakona in tarif vlada ni povpraševala, kaj bo prav in dobro za državljana. V okrepitev te trditve hočem navesti, da takrat ni imelo ne poljedelsko ministerstvo, ne trgovsko-politična centrala nobenih podatkov, s katerimi bi se lahko opravičevale visoke carinske postavke na zrnje. Kateri industrijski predmet in v koliko je potreben varstva po carini, to so natančno povedali industrijci. Veleagrarci seveda tega dokaza niso doprinesli iz vzroka, katerega hočemo navesti tekom naše razprave.

Državljan naj plača in molči. In konsument res molči in da ne čuti tako gladi, si zadržuje s pasom trebuh, da je že preščinjen kot mravlja. Obsežni trebuh so postali jako redki.

Toda vrniti se moram k predmetu.

Cena blaga se ravna po proizvajanju in potrebi. Če se proizvaja preveč blaga, ali pade konsum, ali pade cena. Če se pa pomnoži konsum: ali pade produkcija, pa poskoči cena. Na cene domačega blaga pa lahko vpliva tudi tuje blago. Ta vpliv pa se lahko omeji s carino. Ni vseeno, kateri predmeti so dragi, katero blago ščiti carina. Najhujše se občuti draginja živil. Jesti mora vsak, želedec se ne briga za draginjo, otroci ne povprašujejo očeta ali mamice, kje vzame, oni le hočejo jesti. Zategadel je vsakomur na tem, da dobi živež kolikor mogoče ugodne cene. Vremenskih nezdov se boje mešan ravnotako kot kmetovalec. Če pobije toča, ali vzame mraz pridelke, ni prizadet samo kmetovalec, ampak tudi njegov odjemalec.

Vsaka carina na razne industrijske proizvode je te proizvode podražila le v korist nekaterim industrijcem, pa v veliko škodo vsega prebivalstva. Za primer nam zadostuje le železo. Združbe te industrijske panoge delajo milijonske dobičke, izkoriščajo grozno ves konsum.

Sukna,

lode in modno blago za gospode in dame, priporoča
KAREL KOCIAN
XX tovarna sukna XX
XX Humpelou (deško) XX
XX Uzorci franco. XX

Cigaretni papir in
cigaretne stročnice
ABADIE
PARIZ
Dobe se v vseh trafikah

SLOVENC! **SLOVANI!**
Podpirajte družbo
SV. CIRILA IN METODA!

Zaloga moke prve vrste

M. TRUDEN - TRST

Telefon št. 231 - Riva Grumua št. 12. - Telefon št. 231

Zastopstvo in glavna zaloga

najbujnejših vrst pšenične moke in krmnih izdelkov poznane
valjčnega mline **VINKO MAJDIČ** v Kranju

Brzjavi: TRUDEN - TRST.

Brzjavi: TRUDEN - TRST.

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna
žepnih robcev, moških nogavc. itd. itd.

K. CVENKEL Trst, Corso 32

Cene zmerne. - Postrežba točna in vestna

Narodna trgovina.

1066

Narodna trgovina.

Ivan Hervatinov naslednik

JOSIP MASUTTI

Trst, ulica Barriera vecchia 11

priporoča c. občinstvu svojo novoprevzeto

trgovino **Jesteln in kolonij. blaga**

Specijaliteta: kava vseh vrst in cen.

RADIOAKTIVNE TERMALNE TOPLICE

TOPLICE NA KRANJSKEM

Postaja Dolnja Jezovnica - Toplice.

Akroterm 38° C, ki daje na dan nad 30.000 hekt. radioaktivne termalne vode, veliki bazini, separata in močvirna kopališča, pilno in kopalno zdravljenje, izborna učinkovita pri protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, kožnih in ženskih boleznih itd. Elektroterapija, masaža. Ravnateljstvo: kopališčni zdravnik dr. Konst. Konvalinka. Udobno urejene sobe za tuje in družabne sobe, zelo zdravo, milo podnebje, gozdovita okolica, izborna restavracija.

Prospekti in pojasnila zastoj pri kopališčni upravi. Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.

Pekarna in odlukovana slaščičarna

M. STOPAR

Trst, ul. S. Giacomo 7 (Corso) s podružnico v ul. Farneto 6. Telefon 16 64 a.

Trikrat na dan svež kruh.

Velika izbor slaščic, biškotov, mandorlat in mostarde. — VELIKA ZALOGA domačih in inozemskih vin in likerjev.

Ernesta Fregnan, Trst

ulica S. Lazarja št. 17.

Skladišče kož vseh vrst črne in barvane, vseh vrst

rumene in črne za čevljarje in sedlarje z delavnico gornjih delov čevljev (tomajo). Telečje kože črne in rumene (Boksalb). Vosečla na najbolje vrste za barvane čevlje. Naročbe za vse kraje deželno izvršuje točno in hitro

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

Via S. Lucia 5-18

Via S. Lucia 5-18

BOGATA IN LEPA IZBIRA FINEGA IN NAVADNEGA POHIŠTVA TAPETARIJ
DELO SOLIDNO in vsakovrstnih stoli. CENE ZMERNE.

Nova trgovina modnih predmetov

za moške, ženske in otroke

v Trstu, ul. della Caserma 17 (blizu knjigarne Jos. Gorenjec, nasproti kavarni „Commercio“).

Velika zaloga klobukov, kap, čevljev, dežnikov, perila spodnjega perila, nogovc, rokavic, ročnih torbic in drugih predmetov po najnižjih cenah.

Moja žena

in vsaka pametna, štedljiva gospodinja uporablja mesto dragega kravjega, kuhinjskega ali namiznega masla boljše, zdravejšo, redilno izdelano in skoraj za polovico cenejšo **margarino**

„UNICUM“

Dobiva se povsod, ali pa se naroči naravnost. Združene tovarne masla in margarine, (Vereinigte Margarine- u. Butterfabriken) Dunaj, XV. Diefenbachgasse 59.

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnost in rekonvalescento

Preyzeča volje do jedi, strjuje
želedec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh
stanjih, kadar se je treba po boleznih ojačiti.

Odkrivanje s 22 kolajnami na raznih razstavah in s nad
6000 zdravniškimi priporočili.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Trstu.Delniška glavica K 8.000.000.—
Rezervni sklad: K 1.000.000.—Centrala v LJUBLJANI.
Podružnice v SPLJETU, CELOVCU, SARA-
JEVU, GORICI in CELJU;
Ekspozitura v GRADEŽU.

Piazza della Borsa šte. 10, telefon šte. 518.

obavlja pod jako ugodnimi pogoji vse zaupane ji bančne posle; kupuje in prodaja valute,
čeke in vrednostne papirje; sprejema borzna naročila na vse tu in inozemske borze;
hrani in upravlja efekte in razne druge vrednosti.Obrestuje vloge na tekoči račun po
dogovoru.Prodaja srečke na majhne me-
sečne obroke.**VLOGE NA STARE IN NOVE VLOŽNE KNJIŽICE OBRESTUJE OD 1. JANUARJA 1913 DALJE S ČISTIMI** **4³/₄** **0**Žrgovina z usnjem in čevljarскими predmeti
s priklopljeno izdelovalnico zgorajših de-
lov in prešivalnico ter zalogo napetnikov
v ulici Belvedere šte. 49. **IVAN SIMONIČ.****„ALLA FIDUCIA“****Velika izber izgotovljenih oblek za moške**
Trst, ul. Scorzeria 4 (vogal ul. Arcata).Moške obleke od K 18.— dalje
Deške „ „ „ „ „ „ 13.— „
Sukneni kostimi za dečke „ „ „ „ 6.— „
Platneni „ „ „ „ „ „ 3.— „
Velika izber suknenih hlač za moške „ „ „ „ 5.— „**Urar Raimondo Bislach**Trst, ulica Caprin 9,
vogal ulice Guardia.
Velika izbora žepnih ur
iz srebra in kovine.
Regulatorji in budilke. Poprave
po nizkih cenah.
Vsako uro jamčim 2 leti.**KAREL DELAMI**po visokem c. kr. namestništvu
KONCESIJONIRANI ZOBOTEHNIK
Trst, ulica Belvedere št. 4. III. nadstr.
ORDINACIJA od 9 do 1 in od 3 do 6**Hans Schmidt**
zobotehnikTELEFON TRST
št. 1085. ul. della Zonta št. 7. I.
1995**Zaloga : solkanskega : pohištva**
GIOVANNI BENCICHTRST — ulica Arcata 5. — TRST
Posamezni kosi pohištva in popolne
sobe. — Lastna tapetniška delavnica.
Lahki plačilni pogoji.**Zaloga pohištva iz Solkana**na obroke
Trst, ulica Madonna 5.
Popolne sobe, zelo fine, solidne, postane
dobro izdelane, čvrste, svetle in nepoli-
rsne ter posamezne pohištvo, tudi že
lasno; kavalni stroji, stenske ure, slike
ogledala, manuf. blago. — Zmerne cene.**Novi zobozdravniški**
ambulatorijul. Rossini št. 12 (vogal ul. delle Poste)
Laboratorij za moderno dentistiko.
Umetni zobje od K 4.— dalje, plombe z
materijalom najboljše kakovosti po K 2
Izdiranje zob brez bolečin po 2 K.
Ordinacijske ure:
od 8 dopol. do 1 pop. in od 3 do 7 zvečer.
Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12.**Tovarna**kovčegov in potnih torb
v vseh velikostih in popra-
vila po nizkih cenah —
Pošiljkatve na vse strani.
Trst, ul. Silvio Pellico šte. 8.**Prva slovenska mirodilnica**
v Trstu**Alojz Saletelj**ulica Carradori 18, v bližini gostilne MDO.
Zaloga barv, čopičev, mrežic za plin,
predmetov iz gumija, sveč, mila, par-
fumov, mineralnih vod itd.
Izvršujejo se pošiljke petroleja v origi-
nalnih posodah in drugo.**Caffé Nuovo**(NOVA KAVARNA)
Trst, Piazza Barriera-Settefontane
Prva udobnost. Bogata izbora časn-
kov. Prvovrstne pišče. Hladila vseh
vrst. Biljardi Seifert. Telefon 19-81.
Poleg kavarni se nahaja tudi izvrsten
BUFFET,
kjer se prodajajo mrzla jedila, vino
in Dreherjevo pivo. Sprejemajo se
naročila na dom. Priporočila se udani
FRANJO ABRAM, lastnik.**SVOJI K SVOJIM!**

Prva srbska, slovenska, hrvatska manufakturna trgovina

IVAN OKLOBŽIA

TRST, — ulica Barriera vecchia šte. 37. (ex PEKIĆ).

Velika zaloga blaga za ženske obleke, perila, trojnika, spodnjih
srajc, ovratnic, nogavic, steznikov, batistov, perkalov, cefirov, preprog,
panama prve vrste, narejenega perila.

Vse po cenah, ki se jim ni treba bati konkurencee.

PRIPOROČLJIVE TVRDKE

Brivnice:

izpadle lase kupujem ter izdelujem vsakovrstna
najmodernejša lasna dela. **ANDREJ**
ROJIC, ul. Acquedotto 20. 1752Ženske lasi izčešljane in rezane, kupujem
po dobri ceni. **A. Šebek**
vlasuljar, Trst, via Carducci 9. 1885**Anton Novak, brivec** v Trstu,
vedere št. 57, se toplo priporoča cenj.
slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni
obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2661**Brivska dvorana.** Slavnemu očlin-
stvu, posebno iz
Rojana in okolice, se priporoča brivska
dvorana v ulici Montorsino 7. Za dobro po-
strežbo jamči **Štefan Vukomanović, brivec.**

Čevljarji:

Filip Pikič TRST, ulica Molino a vento 11.
priporoča svojo delavnico in
prodajalnico čevljev. Izdeluje po meri in prodaja
nošene čevlje, vse po najnižjih cenah. „Svoji k
svojim!“

Fotografi:

Fotografa Antona Jerkiča naslov: Trst, ul.
delle Poste 10; Gorica, Gosparska
ulica 7. 4444**Najljubši** spomini so artistične fotografije na
kristalu, porcelanu itd. za priveske,
nagrobne kamne in sl. — Zastopnik velikega
podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je
GIOVANNI PELIZZARI, urar, Trst, ulica Nuova
št. 41 (palača Salem). 1498

Knjigoveznice:

Knjigoveznica **ANTON REPENŠEK** je
edina slovenska knjigovez-
nica v Trstu, ulica Ocedia št. 9. — Izdeluje vse
knjigoveške preproste in fine dela točao in po
konkurenčnih cenah. 1760

Krojači:

FRAN RUPNIK, krojaški mojster, Trst,
ulica Geppa št. 10, I. n. a.**Krojačnica** **IVAN GORUČAN**, Trst, ulica
Pasquale Revoltella ali Oniadino
in Monte št. 27, I. nad., se priporoča cenj. občinstva
za vsakovrstna dela. Solidna postrežba, velika izber
najnovejših angleških vzorcev. Izdeluje po dunajskem
kroju. 7728

Mesarji:

MESAR **ALOJZ (Luigi) DOLENZ**. — Trst,
ulica Belvedere št. 2.**Riccardo Baldassi**, Rojan, ulica Rojan
št. 7, (poleg „Kon-
sumnega društva“) priporoča svojo mesnico.

Mizarji:

Josip Štolfa mizarjski mojster, Trst, ulica
Belvedere št. 10. — Izvršuje
vsakovrstna mizarjska dela. 793

Olje, kis, milo.

FR. BIAGGINI, Trst, ulica Istria šte. 21.
Prodaja olja, kisa, mila in
drugo. 388

Pekarne:

JOSIP AŽMANN Zgornja Greta šte. 275
priporoča svojo pekarno

Prodajalne jestvin:

Kat. vd. Mulej, Trst, Piazza Ponterosso 5.
Trgovina jestvin in kolo-
nialnega blaga, specializirana: pristno čajno maslo,
kranjske klobase in ilirske testenine. — Za obilno
obisk se priporoča v dani Ivan Bidovec, vodja. 5086

Šivilje.

A. RIEGER, Trst, Via Barriera v. 33, vrata
13. Damska krojačnica. Izdeluje
vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem
kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za
gledališče itd. Cene zmerne.

Železnine:

Kupujem železo, stare kovine: **Anton Cerneca**
Trst, ul. Olmo št. 12. 1730

Žganjarne:

Stara grška žganjarna .:
v Trstu, Via Garzana 5. Tu se dobi bogata iz-
ber likerjev; specializirani: grški in francoski konjak,
kranjski brinjevec, kranjski slivovec in briski tropino-
vec in rum. Cene nizke. Izber grščica. Sladica in
sapečenci. Grška mastica iz Šija. — Se priporoča
Andrej Antonopulo.

Razni:

Prodajo ali v najem se dajo razne gostilne,
kavarne, mlekarne in drugi obrtni
obrti, hiše, vile itd. Pojasnila daje **Kolaršič**, ka-
varna Corso od 9—11, 3—6, telefon št. 825. 417**Pozor!**Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno. Izborna ku-
hinja in budjevojske pivo (nič glavobola). Zmerne cene.**Restavracija-Hôtel Balkan (: Piazza :)**
(Caserna)

Istotako je s carino na zrnje. Od te visoke carine imajo korist le ogrski in avstrijski veleposestniki in židje, drugi kmetovalci pa so postali še večji reveži. O delavskih slojih sploh ne govorimo, ker je škoda vsake besede o preveč znani bedi teh slojev. Tu vlada na korist privilegiranim aristokratskim in židovskim kmetovalcem in industrijalcem velika revščina.

Visoka carina na tuje kmetijske pridelke sploh ne štiti domače produkcije, ker Avstrija pridelala premalo, je navezana na uvoz od drugod. Visoka varstvena carina na zrnje omogoča le ogrskim veleposestnikom in židom, da dražijo naš vsakdanji kruh, da si polnijo žep z našim krvavo zasluženim denarjem. Madžari delajo s zrnjem, kar hočejo, odirajo avstrijski konsum, kolikor se jim zljubi.

Znano je, da je Ogrska izključno poljedelska in živinorejska dežela. Ona torej pridelala več poljedelskih pridelkov, kot jih more porabiti sama. Manj ko jih porabi sama, sploh ne more pridelati in naj bi bila letina še tako slaba. Če je torej kdo primoran uvažati zrnje, je to le Avstrija, nikoli pa Ogrska. In vendar ni preteklo dosti časa, da je Ogrska kupovala avstrijsko pšenico, ogrski mlini so kupovali za svojo potrebo avstrijsko blago. Avstrijski mlini, kateri sicer dobivajo pšenico via Dunaj iz Ogrske, so kupovali pšenico na Češkem. In vendar Češka skoraj popolnoma industrijalizirana, je največja konsumujoča provincija tostranske države polovice. Ali ni to narobe svet? Industrijska država prodaja agrarne pridelke agrarni državi, katera v vsakem slučaju pridelala nad svojo potrebo, in tej abnormiteti torej ni bilo krivo pomanjkanje blaga na Ogrskem. Avstrijski producenti niso sledili umazanemu početju ogrskih oderuhov in zategadelj so ti kupili cenejšo avstrijsko pšenico, so držali domače blago umetno nazaj, samo da so blago takorekoč monopolizirali in so lahko diktirali ceno.

Agrarci so pri sestavljanju nove carinske tarife trdili, da se vpliv visoke carine na zrnje nikoli ne bode kazal v cenah za zrnje v vsej svoji veljavi, ker je nemogoče ustvariti v poljedelstvu kartelet, kakor jih ima industrija, in kateri bi narokovali cene. Poljedelci torej ne morejo dvigniti cen svojim pridelkom do importne meje. V tej trditvi leži res nekaj resnice. Karteli v poljedelstvu niso mogli v tistem smislu kot jih ima industrija, ali organizacije veleposestnikov delujejo ravnotako kot karteli. Veleposestniki so hitro spoznali ugodnost, katero jim nudi visoka carina, kreditne organizacije jim preskrbujejo zadostni kredit in tako diktirajo danes ceno zrnja, kakor Kestranek ceno železu.

Da ne pade cena zrnja, privražajo ogrski magnatje le majhne množine na trg. Izgovorov imajo vse polno. Enkrat so slabe ceste, drugič obilo dela, tretjič mrz, potem zopet slaba letina, rja itd. Z izgovori niso v zadregi. Židov-prekupcev ogrski magnatje seveda ne potrebujejo več, začeli so sami obiskovati borze in tam vpijejo in mešetarijo ravno tako kot zadnji žid. Torej so visoke cene res posledica špekulacije, a pri tej špekulaciji so udeleženi agrarci. Ogrskim veleposestnikom prinaša visoka carina mastne dobičke.

Vprašati se moramo sedaj, kako je pa z avstrijskim poljedelcem. Razni takozvani osrečevalci in varhi kmetijskih koristi imajo grozno polna usta hvale, kako se trudijo in delajo za kmetijske koristi, zabavljajo čez ubogo delavstvo in meščanstvo, katero hoče baje pogin ubogega kmeta, ki potem res smatra te sloje za svoje sovražnike in goji neko mrznjo do delavstva in meščanstva. O tem sem se prepričal sam številokrat, saj sem v vedni dotiki s kmetiskim ljudstvom.

Ali ni treba nobenih s trdom privlečenih dokazov, da visoka carina ne samo na razne industrijske predmete ampak tudi ona zrnje jako škoduje avstrijskemu kmetovalcu. Izvzeti so veliki posestniki, kateri pa tvorijo le nekaj odstotkov vsega avstrijskega kmetovalstva. Do tega zaključka je prišlo tudi poljedelsko ministrstvo, saj so to pokazali preveč jasno podatki, katere je nabral po nalogu poljedelskega ministrstva in s pomočjo c. kr. kmetijske družbe na Dunaju ministrski tajnik dr. Karol Hoffmeister. Raziskovanja so pokazala, kako veliko škodo trpi avstrijski kmetijski stan vsled visoke carine na zrnje, in pri enketi je Hoffmeister tudi natančno orisal vso to škodo. Agrarce je resnica grozno bodla v oči, znali so preprečiti publikacijo uspeha teh raziskovanj, zaletavali so se v Hoffmeistera kot zbesneli in bi mu bili skoraj snedli kruh. In mož je le delal po naročilu, je poročal na enketi le resnico. Ministrstvo je naročilo nabirati podatke le za to, da z njimi dokaže opravičenost visoke carine na zrnje, da je visoka carina znatno povzdignila avstrijsko poljedelstvo itd. Ali iz nabranih podatkov in raziskovanj so razvideli čisto kaj drugega, videli so to,

česar niso hoteli videti in znati. Zato agrarci tudi niso hoteli podati pri sestavljanju tarifnih postavk nobenih podatkov, s katerimi bi dokazali upravičenost svojih zahtev. Veleposestnikom je šlo le za njihov žep in vlada je pa tudi gledala, da po možnosti zadovolji „zveste“ Madžare in avstrijske aristokratske kmetovalce.

Sicer pa raziskovanja niso mogla imeti drugega uspeha. Avstrija se peča v prvi vrsti z živinorejo. Značaj dežel je gorat, imamo večinoma pašnike in so dani vsi pogoji za živinorejo. S poljedelstvom se kmetovalec v alpskih deželah ukvarja veliko manj kot z živinorejo. Tudi zahteva poljedelstvo več delavnih moči kot živinoreja. In delavne moči so danes jako drage. Zato pa tudi dohodki iz živinoreje daleč presegajo dohodke iz poljedelstva.

Iz podatkov, katere je nabralo ministrstvo, je razvidno, da kmetovalec, kateri nima nad 15 oralov zemlje, sploh ne more prodajati nobenih pridelkov iz rastlinstva, da ima od visoke carine na zrnje le 5 do 10% avstrijskega kmetkega prebivalstva korist. Pa tudi ti ne vtikajo v žep vsega dobička, ker so vsled draginje živil in drugih potrebščin poskočile tudi zahteve delavcev in obrtnikov.

Ostalo kmetško prebivalstvo Avstrije pa je vsled visoke carine na slabšem. Navesti hočem le primer iz svoje domovine, iz Slovenskih goric na Štajerskem. Ti kraji se smatrajo za najbogatejše in najrodovitnejše na Slovenskem in vendar se tu pridelala zrnja komaj za lastne potrebe. Kvečjemu se proda kaj ajde, a dokupujejo pa vedno koruze in otrobe. Glavni predmet prodaje so seno, živina in vino. Ti kraji torej nimajo nobene koristi od visoke carine na zrnje, pač pa škodo. Veliki posestnik pridelala zrnja za svojo potrebo in morda za svoje delavstvo, srednji posestnik zrnje že dokupuje, a delavec (vinčar) pa mora sploh vse kupiti.

Na slabšem pa so bregoviti kraji, ki niso pripravljeni za poljedelstvo, temveč le za živinorejo. Alpske dežele uvažajo stotine ali tisoče vagonov moke, koruze in otrobov, navezane so popolnoma na tuji pridelek. Se na slabšem pa so vinorejci. Vinorejca zahteva mnogo dela in mora vinorejec potrošiti mnogo za delavne moči. Ne navajam za primer našega Krasa ali pa Istre, ki morata sploh kupovati skoraj ves živež.

Vsi ti imajo v korist avstrijskih in madjarskih veleposestnikov visoke stroške v svojem gospodarstvu, morajo svoj živež drago plačevati. Ko bi le znala vlada s svojimi kletarskimi nadzorniki preprečiti, da bi se v kletih ne pridelalo toliko vina, kot se ga pridelava v vinogradih. Bog dela vino na trtah, fabrikantje vina pa kvarijo. Bogu obrt in pridelujejo vino v kletih brez božje pomoči.

Vsak mora uvideti, da je naš kmet na draginji tako nedolžen kot novorojeno dete. Saj naš kmet sam trpi lakoto in mu višji dohodki iz živinoreje ali vinoreje nikakor ne donajajo toliko več kolikor mora sam dati več za svoj živež in svoje gospodarstvo.

Zato bi se naj odpor delavca in malega kmeta obrnil proti takim kmetom kakor je baron Hohenblum. Po ustih tistih hujskačem, ki se lažejo, da zastopajo in ščitijo kmetove koristi in hujskajo kmetško ljudstvo proti delavstvu in meščanstvu. Kmet, delavec in obrtnik bi morali nastopiti složno proti veleposestnikom in njihovim podrepnikom.

Najboljše in najmodernejšo suknjo za moške in volneno za ženske obleke razpoložljiva najceneje jugoslovanska razpoložljiva R. STERMECKI V OELJU št. 302. Vzorci in cenik, čez tisoč stvari s slikami pošlji na prosto

Lekarna Brelj v Sežani

Ribje olje I. vrste I steklenica K 1'20.
3 stekl. po pošti vse franko 4 50 K.

Obliz za kurja očesa 20 vinarjev.
-- Neoporekljivo sredstvo. --

Nova specijaliteta

kocke GRAF za omako

redilne in ukusne, za rezance, cmoke, riž itd.

kapri
sardela
gobe
gulaš
paradižniki
čebula

1 kocka za 2 porclji 12 vinarjev

:: Kabaret „Maxim“ ::

Ravnatelj K. Maurice. Trst, ulica Stadlon št. 10. Pri klavirju F. Leopoldi
Senzacijonalen in familijaren spored od 16.-30. apr.

Lepotna damska tekma.

LEPA LOLITA, španska plesalka.	JENNY LIND, operetna šansonetka.
MICI BYZAN subretka.	JOLLY SYLT subretka.
PEPI LINDNER, operetna šansonetka.	FRICI WALDEN ELFRIDA HAGEN kabaretna pevka kabaretna pevka
LEO WERTER kabaretni pevec	ERNA MANZONI kabaretna pevka.
	WILLY SCHUSTER RELLY BERTÉ, buffo „neprekosljiva“.

Začetek točno ob 9. — Konec ???

VSTOPNINA: I. prostor 2 kroni; II. prostor 1 krono.

Čuvajte se peg!

Vaše obličje bo krasno, čisto in fino, kakor alabaster. — **Pege, pike, izpuščaje** rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani z jamčeno v 6 dneh „**Vladica balsamin**“. Steklenica K 2'50. „**Vladica bals. creme**“ K 2'—, „**Rationell balsamin milo**“ K 1'20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice

z obličja in rok odstrani trajno in brez boleti v 3 minutah edini zjamčeno neškodljivi „**Sattygmo**“. Steklenica K 2'50. **Specialiteta za dame „Salvorin voda“** za odstranitev luskin in maščobe, je zelo pripravna za omivanje in čiščenje las, ki jih sama škodira in jih dela lahke in lepe. Steklenica K 2'—.

Bujna rast las in brk

se doseže takoj z edino najboljšo lasno mastjo (izvlečkom) „**Poarine**“. Cena K 2-4.

Bujno popolnost, krasno oprasje doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek zjamčen. Neštevilni zahvalni in priznalni dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepčilno in osvežujoče sredstvo **Et-Admille** z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček „**Vladica**“ 2 K. Prodaja in razpošilja edino ord. kosm. laboratorij **W. Havelka, Praga-Vrsovice 613-I.** Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

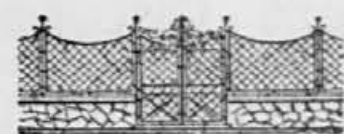
Andrej Purič

kovač,
Trst, ulica Media 6.
Prevzema se vsakovrstno delo stavbenega kovača.

Anton Žerjal - Trst

priporoča svoje
trgovine jestvin
ulica Commerciale 18, s podružnico ulica Istria 66.
(Carbola zgornja). - Prodaja se žito, oves, koruza in raznovrstne otrobi ter moka tudi na debelo.

Velika zaloga v Trstu

Najcenejše ograje iz žične mreže, pohištvo železno in iz medi dobavlja, kakor je dokazano, trvdka

VALENTIN BERGMAN
GRADEC

Podružnica Trst
ul. Nuova št. 27.

Tel. 19-79. Cenik št. 1 zastoji.

Back & Fehl

splošni uniformski zavod
Trst, Acquadotto 12
Izdelovanje uniform,
livrej in oblek po meri

Josip Trampuš

Trst, ulica Farneto št. 11
priporoča svojo pekarijo. Večkrat na dan svež kruh.

Zaloga moke vsake vrste iz prvih mlinov.

Vino in likeri v steklenicah. Sladkarije in biškotini. - Postrežba tudi na dom.

ŠTAJERSKO SLIVOVKO

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

MEDICINALNA ŽGANJA

in sicer štajerski konjak, borovničev, vlnsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

lastnik Robert Diehl, Celje

Velika zaloga vsakovrstnega sira, masla in slanine. Priporočam trgovcem in gostilničarjem parmezan in po K 2'30 in naprej, kakor gorgonzola, emmentalski, ovčji, trapist vski sir in vsakovrstne slanine. — Priporoča se vdani

J. J. Suban, Trst, ulica Giorgio Vasari št. 10.

Zagovorniki visoke carine tudi trdijo, da gredo cene zrnja in živine paralelno. Ali ta trditev nikakor ne odgovarja resnici, kajti vsakdanje življenje in izkušnja nas uči, da se pomikajo cene nasprotno. Če rastejo cene zrnja in krnilom, pada cena živini in nasprotno. Kadar so zrnje in krnila poceni, se dviga cena živini, kajti živinorejca lažje redi živino, ni primoran prodajati za vsako ceno, ampak čaka ugodnega trenutka. Če pa je zrnje ali krma draga, tedaj pa živinorejca težko redi živino, jo mora prodajati, in če se ponuja več blaga, nima dobre cene.

Z visoko carino na zrnje se torej dela le za žep vejepestnikov, nikakor pa ne v korist malega kmetovalca.

To pa je gotovo krivica, da morajo trpeti pomanjkanje in revščino milijoni prebivalstva, ker to zahteva majhno številno privilegirancev avstrijskih in pa madjarski magnatje in židje.

Visoke carine nam je podaril „privilegijski“ parlament. Ljudski parlament pa se naj spomni stradanja revnih kmetov in delavskih slojev in naj pometa ne samo s carino na železo (kar je res krvavo potrebno), ampak naj tudi pometa z visoko carino na zrnje. Našemu ljudskemu parlamentu mora biti vendar ljube avstrijski stradalci ljudstvo, kakor pa nekaj avstrijskih in ogrskih magnatov in židov.

Fr. Zelenik.

S. ml., Podraga:

Zavzetje Istre l. 1813.

k stoletnici zavzetja in letošnjemu odkritju spomenika majorja Lazarića na lindarskem hribu.

Ko se je sovražnik predal stotniku Lazariću, se je vrnil ta v Pazin in ga formalno zasedel v imenu njegovega veličanstva avstrijskega cesarja. Noč je uporabil, da je nastavljal začasno oskrbnitvo, da bi zavaroval državno last. Njegova četa pa se je odpela.

Čeravno bi stotnik Lazarić s svojo četo z največjimi uspehi prodiral v Istro, so se deželani navduševali za nadaljni pohod, sovražnik pa je bil radi dogodkov prestrašen; vendar se ni mogel odločiti, ker ga je skrbelo, „kaj naj ukrene z ujetniki“? Število ujetnikov je namreč večkrat presegalo število njegovih vojakov. Da bi jih obdržal v Pazinu, bi bilo zelo nevarno, svojo četo bi moral uporabljati le, da bi varovala ujetnike — ter ne bi mogel iti več iz Pazina. Da bi jih spravil na Reko, bi rabil močno spremstvo; a kje je dobiti, ko pa je bilo število ujetnikov 20 krat večje nego ono njegovih vojakov? Končno se je vendarle odločil, da s svojo četo hitro sam spremi ujetnike na Reko ter se najhitreje povrne v Pazin, da bo prodiral dalje v Istro. Seveda se je stotnik Lazarić pripravil na različne neprijetnosti, ki bi se utegnile pripetiti spremstvu na deseturni poti ob nekdanji beneški Istri.

Zjutraj 5. septembra 1813 je odkorakal iz Pazina in še isti dan srečno dospel do Učke gore in Kastva. Poizvedel je, da se je vsled strahu razkropila narodna straža, ki se je zbirala pri Čerinci nad Buzetom, ko je izvedela, da so bile poražene redne čete.

Dne 6. septembra pa je srečno prišel čez Lipo na Reko.

General grof Nugenta vojska je bila pripravljena, da sprejme sovražnika, ki je prodiral po postojnski in tržaški cesti ter jo mislil napasti. Drugi dan 7. septembra je prišlo do boja in generalu grofu Nugentu se je pri Jelšanah in Pasjaku posrečilo, popolnoma premagati dvakrat močnejšega sovražnika. Naslednji dan je poveril stotniku Lazariću 120 mož ter mu ukazal, naj gre, sporazumno z angleškim admiralom Freemantlejem, čez Učko goro v Pazin ter naj prodira proti Puli potem pa ob morju gori v Istro. Dne 9. septembra se je Lazarić vrnil v Pazin. Pridružen val se mu je vedno več črnovojnikov, ki so ga po zadnji zmagi še bolj vzljubili ter zaupali vanj.

Svoje moštvo je razdelil v dve četi. Z eno je prodiral proti Puli, ki ga je zavzel 11. septembra in zajel 57 topov; posadka se je prej rešila z ladjami v Benetke. Drugi del pa je odprl pot čez trdni Buzet.

Dne 12. septembra je že obkolil stotnik Lazarić mesto Koper ter mu ogrožal stališče s suhega; na morju pa sta obkolili mesto ena angleška vojna ladja in ena fregata. Poveljnik mestne posadke, dveh bataljonov, se je takoj udal, čim je videl, da ni drugega izhoda in da mora podleči napadalčevi premoči. Opoldne so zasedli Avstrijci mesto, zajeli 7 topov in ogromno streljiva. Proti večeru je zasedel stotnik Lazarić višavje nad Trstom ter se pripravil na skupno delovanje z generalom grofom Nugentom.

Istro so Avstrijci takorekoč zavzeli, 120.000 prebivalcev se je priključilo Avstriji.

Iz Kopra je pazil stotnik Lazarić, da bi prekinil vsako sovražnikovo zvezo z mestom tržaškim. Generalu grofu Nugentu pa se je posrečilo, da je izdatno močnejšega sovražnika, ki ga je napal pri Jelšanah in Lipi, dne 16. septembra popolnoma premagal. Odposlal je namreč majorja Čavendo proti Reki ter tako sovražnika premotil, da je udaril za njim in zasedel mesto Reko, katero pa je moral takoj zapustiti ter se vrniti proti Trstu in Postojni, ko je videl, da general grof Nugent prodira čez Pazin in Buzet proti Kopru. Med tem pa je nabiral stotnik Lazarić prostovoljce ter jih v treh dneh nabral čez 1200, ki jih je takoj vežbal v orožju, obenem je pa tudi združeval črno vojno. Čez pet dni je že priključil bataljon prostovoljcev svoji brigadi, in ker so bili zelo navdušeni in nič manj uporabni v vojni, jih je uporabil pri obleganju mesta Trst. Ko pa so istega zavzeli, je zapovedoval major Lazarić temu bataljonu in novo ustanovljeni diviziji „Kastavskih lovcev“. Kmalu pa je pridružil del svoje vojske brigadi generala grofa Nugenta, ki se je vkrcal v Italijo, z ostalim delom pa je oblegal Benetke. Združeni in izvežbani črnovojniki pa so odrinili, ko je na Kranjskem prodiral kraljevi zastopnik s svojo vojsko čez Učko goro na Kranjsko. Postavili so se v bojno vrsto med Senožečami in Razdrtom ter imponirali sovražniku zlasti s svojim pogumom in mnogoštevilnostjo.

Pazinski prebivalci so proslavili dan zmage 4. septembra 1913, ko so se zopet zjedini z Avstrijo, da so nekaj let po teh dohodkih zgradili spomenik iz 110 francoskih bomb, ki so jih dobili v prepadih Foibe — ter ga odkrili na svojem Frančiškanskem trgu. Ob stoletnici pa odkrijejo Istrani na lindarskem hribu spomenik v proslavo majorja Lazarića.

Izredna razprodaja!!

Neverjetno ceno! 600 kosov za samo 3 K 80 vinarjev.

Krasna pozlačena prec. 36 ur tekoča ura na sidro z verižico, natančno idoča s triletnim jamstvom, moderna svilena kravata za gospode, 3 kom. najf. žepnih robcev, 1 kras. gosp. prstan, s ponar. kamnom, 1 krasna eleg. damska zaponka, pariška novost, 1 par double zlatih manšetnih gumbov s patentirano zapono, 1 krasno toaletno žepno zrcalo, 1 usnjata denarnica, 1 najfinejši žepni nož, 1 dišeče toaletno milo, 1 najfin. užigalo, 1 krasen album z najlepšimi slikami sveta, 3 šaljivi predmeti, velika veselost za stare in mlade, 20 komadov korespondenčnih predmetov in še 500 rabljivih, potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro vred, ki je sama toliko vredna, stane 3 krone 80 vin. Pošilja proti povzetju dunajska razpošiljalna tvrdka Ch Jungwirth, Krakovo A/4.

NB. Pri naročbi dveh zavojev se priloži angleška brivna britev prve vrste. Za neugajajoče se vrne denar.

Ivan Krže

Trst - Piazza S. Giovanni št. 1.
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potreb. ščin od lesa in pletenja, kšafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, stl in vsakovrstnih kovčev, jembesov in metel ter mnogo drugih v to stroko spada. **Priporočila** svojo trgovino i kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, st. mije emalla, kositerja ali cinka, nadalje pasamanterja kletke itd. — Za gostilničarje pipe, kroglice, semljene in steklene posode za vino.

Velika zaloga dvokoles in šivalnih strojev, gramofonov, orkestronov pri **Batjel-u**, Gorica, Stolna ulica št. 2 in 4. Mehanična delavnica. — Prodaja na obroke. Ceniki franko. Velika zaloga vsakovrstnih strojev rabljenih po ceni.

Pri revmatizmu in pri : navratgijah :

blaži bolečine, pri trganju odstranjuje otekline ter napravi ude zopet gibčne, odstranjuje nadalje neprijeten občutek mrzla, za drgnjenje, masažo, obkladke in kopelji pripravi.

CONTRHEUMAN

Besedna znamka zavarovana. Pazite na ime izdelka in izdelovalca.

Tudi če se ga dlje časa vporablja nima nikakih škodljivih učinkov, zato bolji nego do sedaj rabljeni narkotični izdelki. 1 cevka 1 krono.

Po pošti proti naprej poslanem znesku 1 cevka K 1.50 5 cev. 5 — franko, 10 cev. 9 —

Izdelovanje in glavno skladišče:

LEKARNA B. FRAGAR

c. k. dvorni zalagatelj PRAGA III, 203. Zaloga po l. karnah.

Žvepleno Varazdinske toplice (Krvatsko)

Železniška, poštna, telefonska in brzojavna postaja. Nov zdraviliški hotel z električno razsvetljavo

staroznana radioaktivna žveplena kopelj 58° C

priporočljiva za

trganje, revmo, ishijo itd. Pitna zdravilišča za bolezni v vratu, krlju, prsih, jetrih, želodcu in v črevesih. Električna masaža, blatne, oglj. kisle in solne kopelji. Odprto celo leto. Moderni komfort. Novi hoteli. Krasna okolica. Vojaška godba. Prospekti zastoj od zdraviliškega ravnanja. Zdraviliški zdravnik dr. I. Lochert.

Pripravite se kolesarji na kolesarsko sezijo!

Vsak, ki se spozna, kupi

JOSEFFENRED

najboljše kolo v monarhiji, ali kolo **KOSMOS**

dobro, po ceni ljudsko kolo. Avstrijska družba tovarnen orožja v Steyr.

Ceniki zastoj in poštne prosto pri zastopnikih:

TRST: Rötli Rudolf, ul. Acquedotto 21. GORICA: Grusovin E., Corso G. Verdi 42 Sv. LUCIJA: Ig. Suligoj.

Gostilna „Adrija“ v Barkovljah

se je preselila iz svojih dosedanjih prostorov na Miramarski cesti v lastno hišo v ulici Pantera št. 111, p. d v „Klancu“, kjer ima svoje nove dobro urejene prostore. Cenjeni gostje naj bodo uverjeni, da bodo v novih prostorih postreženi istotako kakor dosedaj. Toči se vedno sveže Dreherjevo pivo, črno in belo domače vino. Izvrstna kuhinja. — Za obilen obisk se priporoča

Vekoslav Koejančič, lastnik.

Trgovina kuhinjskih potrebščin

Trst, ul. Commerciale 3.

Velik izbor kuhinjske in sploh hišne priprave, porcelane in steklovine, luči in lesenih priprav.

Odlikovana pekarna in slaščičarna Vinko Skerk - Trst

Trikat na dan svež kruh. Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj in bonbonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, krokantov in vse predmete za peči. Najfinejša moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Fina inozemska vina in likerji v steklenicah. Brezplačna postrežba na dom. Kruh in slaščice se izdelujejo s higijeničnim električnim strojem.

Za birmo! Dolžnost vsakega zavednega botra in botre je, da se posluži v edini slov. urarni in zlatarni **ALOZIJA POVHA** Trst, ul. del Rivo 26 (Sv. Jakob). Cene nizke. Bogata izbor.

Zaloga obuvala in lastna delavnica

Pahor :: TRST :: ulica Arcata 19.

Velika izbira čevljev za moške, ženske in otroke. — Sprejema naročila po meri ter tudi popravlja :: po jako nizkih in zmernih cenah.

Josip Zavadlal

Trst, ulica Marco Polo 6.

Priporoča cenj. občinstvu

svojo pekarno

Večkrat na dan svež kruh. Prodaja se moka iz prvih mlinov. Likeri in vino v steklenicah.

Zobotehnični ambulatorij Univ. zdravnik Dr. Makso Barry

Ermanno Schultze, l. tehnik.

Trst, ulica Caserma št. 17, II. nadst. Posebni zavod za umetne zobe brez ustne plošče. Plombiranje z zlatom, platinom in porcelanom. Vsa dela brez bolečin. Zdravljenje krivo rastočih zob. Zmerne cene. Sprejema od 9 do 1 in od 3 do 6 popold.

Ivan Kosmerlj Ivanov Rojan, ul. Montorsino št. 7, priporoča o. občinstvu svojo trgovino jestvin in kolonijalnega blaga.

Gualtiero Cozzio Passe San Giovanni 2 in Torrente 15 (nasproti Chiozzi) Trst **PRVA brusarska : DELAVNICA :** na električni motor. Bogat izbor škarij brivnih britev, nožev itd. itd. Brušenje vsakovrstnih rezil in strojev za striženje las. **:: Nizke cene ::**

FR. P. ZAJEC Ljubljana, Stari trg 9 **Izprašani optik** Specialist za očala in ščipalnice. Zaloga toplotov, barometrov, daljnogledov (Zeiss) itd. Lastna delavnica z električnim obratom. Krasni ceniki brezplačno.

Artortzovana dunajska čola. m — ustanovljena — **raznaja oblik, izdelovanja oblik in perila ANA NOVAK - TRST** ulica San Lazzaro 10, III.

MARTIN DOVGAN

Trst, ulica Giulia 86. Priporoča cenj. občinstvu svojo novo prevzeto in že 50 let obstoječo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga.

Razpošilja po pošti dnevno pakete od 5 kg naprej. Baje vedno sveže in l. vrste. — Prodaja kava na drobno in na debelo. **CENE ZMERNE.**

ko med slovensko in hrvatsko CM družbo. Takrat se tudi objavi natančnejši zaključek računov.

O ta anagrafični urad! Pritožbe proti temu uradu so na dnevnem redu. Naši ljudje imajo vsak hip sitnosti in zadrege radi zmešnjav in nereda, ki vladajo na tem uradu. Tako je dobil te dni neki našinec pod datumom 12. aprila Kult. No. 20/333 3912 poziv, naj da v roku 14 dni krstijo svojo hčerko rojeno dne 6. julija 1910, sicer da globa od 2 do 200 K, ali kaznen zapor od 6 ur do 14 dni. Glasom krstnega lista župnega urada pri Sv. Antonu starem pa je bil otrok krščen dne 17. julija 1910, o čemer je rečeni župni urad prav gotovo obvestil anagrafični urad na magistratu. Ali, ker v tem uradu vlada najhujši — nered, dela ljudem sitnosti in neprijetnosti, a uradu namestništvu svetovalstva prozrača brezpotrebno delo in pa nevšečnost, da je pred strankami v čudni luči se svojimi odredbami in ukazi.

Ženski odsek Vrdeškega „Sokola“ priredi dne 18. majnika koncert z majniškim plesnim venčkom v Narodnem domu pri Sv. Ivanu. Slavno občinstvo opozarjamo že sedaj na to izredno prireditev, ki bo edina te vrsta. Podrobnosti objavimo pravočasno.

Otroški vrtec pri Sv. Jakobu priredi v nedeljo popoldne spomladansko veselico v novi dvorani konsumnega društva, ki je dovolila prostore brezplačno. Pri veselici bodo sodelovali gojenci otroškega vrtca s petjem, deklaracijami in prizori.

Upamo, da pride sl. občinstvo v velikem številu k tej prireditvi, prvič zato, da vidi lepo dvorano, ki so si jo napravili Šentjakobčani, drugič, da se navžije nedolžnega veselja pri nastopu otročičev in tretjič, da pripomore s svojim prispevkom delavni šentjakobski podružnici.

Vstopnina 40 vin.

Vojaški nabori. Dne 18. aprila je bilo klicanih nabornikov 189, predstavilo pa se jih je 178. Potrjenih je bilo 29, 11 pa so jih poslali v vojaško bolnišnico. — Včeraj, 19. t. m., pa jih je bilo poklicanih 160, od katerih jih je prišlo 147 in je bilo potrjenih 23. V bolnišnico za natančnejšo preiskavo so jih odposlali 7.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. dr. Milan Goršek, odvetnik pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, K 10 kot del za službo iz tožbe zoper nemški „Schulverein“. Pri poroki g. A. Arriglerja se je nabralo K 1536, in mesto venca na krsto g. Močnika, c. kr. gozdarja, je podaril g. A. Arrigler 5 K in g. I. Komel 2 K; vsoto je poslala gđc. Ljudmila Erjavec, družbina učiteljica v Krmini. Gospa Tilčka Stuhc v Celovcu je poslala K 560 iz tužnega Korotana, zbrane v veseli družbi. G. Al. Baša je poslal 10 K, katere je daroval g. Ljor Hofbauer v Hrastniku pred odhodom na nabor v veseli družbi svojih prijateljev. Vril Hofbauer ne zamuja nobene prilike, da se ne bi spomnil CM družbe. G. F. Gregorič v Novi vasi je nakazal K 1039 v dar veseli družbe pri g. Ivanu Modicu, Fara. V veseli družbi Novomeščanov je nabral g. Fr. Majzel v Belicerkvi K 20. Hvala!

Ožig z žvepleno kiselino. Kovaškemu učencu Henriku Becku se je strla v rokah steklenicah z žvepleno kiselino, vsled česar se je nerodni dečko strašno ožgal po obrazu, vratu in rokah.

Se v službo jej ne pusté. Zapri so premeteno pitličo, sedemnajstletno Korošico Marjeto Palserjevo, Na Koroškem je ljudem, kjer je služila, ukradla zlato verižico za 50 kron in je pobegnila v Trst. Na tako verižico pa se ne da dolgo živeti in zato si je tukaj iskala službe. Pri tem pa so jo prepoznali in jej za enkrat dali sinekuro v zaporu.

Loterijske številke, izrebane dne 19. aprila:

Linc 5 78 83 28 59

Društvene vesti.

Šentjakobska CMD podružnica vabi na redni občni zbor, ki se vrši danes ob 930 dopoldne v otroškem vrtcu.

Pevsko društvo „Ilirija“ vabi danes s od 3 do 4 popoldne na skupne pevske vaje.

Podružnica družbe sv. Cir. in Met. v Barkovljah bo imela svoj občni zbor danes dne 20. aprila ob 10 predpoldne v Narodnem domu po običajnem dnevnem redu.

Kolesarsko društvo „Balkan“ naznanja, da se vrši danes v nedeljo društveni izlet. Zbirališče v kavarni „Minerva“. Odhod o pol ene popoldne.

Slovensko gledališče.

Danes v nedeljo, ob 815 zvečer, se uprizar prva repriza Smetanove opere

„PRODANA NEVESTA“.

Prepričani smo, da bo slovensko tržiško občinstvo znalo z velikim obiskom ceniti pomen tega umetniškega pojava prve vrste, ki je celo imponiral našim italijanskim sosedom. Saj ni čuda, Smetanova opera

je eden izmed onih biserov, ki se jih uživa čim večkrat tem bolj. Toliko lepote, ki jo vsebuje ta umotvor, ni niti mogoče uživati pri samo enkratnem slisanju.

Predstava konča ob 11 uri.

Nar. del. organizacija.

Ženska skupina NDO priredi danes, dne 20. t. m., ob 4 pop. damski cvetlični plesni venček v veliki dvorani NDO ulica Sv. Frančiška št. 2 II. nadst. Sviral bo orkester Zveze jugoslovanskih železničarjev.

Skupina lesnih težakov sklicuje za torek ob 7 in pol zvečer društveni shod v društveni dvorani, ul. sv. Frančiška št. 2.

Shod NDO v Vižovljah, ki bi se imel vršiti danes, se ne bo vršil, ker so govorniki z ozirom na kongres NDO zadržani. Vršil se bo pozneje in ga naznanimo pravočasno.

Kongres „Narodne delavske organizacije“ se bo vršil danes 20. aprila, v društveni dvorani, ul. Sv. Frančiška št. 2. Začetek ob 9 zjutraj. Med drugimi točkami je tudi na dnevnem redu: „Volitev osrednjega izvrševalnega odbora „Narodne delavske organizacije“. — Določeno je, da se imajo pravico udeležiti kongresa poleg odposlancev podružnic NDO tudi odborniki skupin NDO v Trstu.

BRZOJAVNE VESTI.

Senzacionalna suspendiranja.

(Ravnatelj preparandije, notar, sodni svetnik in — državni pravdnik!!)

DUBROVNIK 19. (Izv. brz. „Edinosti“.) Po zmagi Srbov pri Kumanovem je bila tu prirejena narodna svečanost Srbov in Hrvatov brez razlike strank. Vso svečanost in spreved po mestu je vodil tukajšnji notar Luka markiz Bona. Tekom svečanosti se je deklamirala tudi neka oduševljena pesem v proslavo srbskega orožja, komponirana po sodnem svetniku pl. Grisogona, ki je bil radi tega — kakor že javljeno — disciplinarno premeščen. Sedaj se je javil tudi pesnik dotične pesmi v osebi ravnatelja tukajšnje ženske preparandije, g. Kriletič in je bil takoj na to brzojavno odstavljen od službe. Od višje strani se je zahtevalo, naj državno pravništvo dvigne oblozbo proti voditelju spreveda g. markiju Boni. Državni pravdnik Kronja pa je izjavil, da ni razlogov, da bi se proti Boni smelo kazensko postopanje. Vsled tega je bil državni pravnik Kronja suspendiran radi neposlušnosti napram višim zapovedim, a notar Bona je bil suspendiran od pravice vršenja službe.

Konec obleganja Skadra.

CETINJE 19. (Izv.) Semkal so dospeli prestolonaslednik Danilo, vojni minister Martinović in general Vukotić. Danes popoldne se vrši v konaku pod predsedstvom kralja Nikole seja vojne sveta. Govori se, da bo na seji razpravljalo o vprašanju ustavitve nadaljnjega obleganja Skadra.

LONDON 19. (Izv.) Tudi semkal so došla poročila, ki zatrjujejo, da bo Črnagora v kratkem ustavila obleganje Skadra, katerega Črnogorci sami nikakor ne morejo osvojiti, o čemer je prepričan sedaj tudi že kralj Nikola sam.

BELGRAD 19. (Izv.) Vsled dejstva, da je nadaljna srbska pomoč pred Skadrom izključena, da so zavezniki pripravljeni skleniti preliminarni mir in da tudi velesile nočejo odnehati v skadrskem vprašanju, so prišli črnogorski merodajni krogi do spoznanja, da je nadaljne obleganje Skadra brez pomena in tudi brezupno. Črnagora bi imela od vstrajanja na svojem dosedanjem stališču le škodo. Faktum je, da bodo vsled popuščanja vlade Črnogorci silno razočarani, četudi so se že skoro sprijaznili z mislijo, da iz sedanje situacije pred Skadrom ni več rešitve. Upati pa je, da se bo kralju Nikoli vendarle posrečilo pomiriti narod in ga prepričati, da bi bil tudi pri največjih naporih pod sedanjimi okoliščinami vsak boj za Skader zamen.

DUNAJ 19. (Izv.) „Reichsport“ poroča: Predno odpošljejo velesile oddlek mednarodne armade pred Skader, bo poveljnik mednarodnega brodivja zadnjikrat pozval črnogorsko vlado, naj vpoštevja želje velesil. Če pride na ta poziv negativen odgovor, se bodo internacionalne čete takoj izkrcale v Medovi.

DUNAJ 19. (Kor.) Z ozirom na poročila, da je sklenil kralj Nikola ustaviti nadaljno obleganje Skadra in izdati tozadevno na narod posebno proklamacijo, poročajo današnji dunajski večerni listi, da je kralj Nikola še bolj intrasingenten, kakor je bil poprej. Dne 17. t. m. se je vršilo baže zopet bombardiranje trdnjave, ki je povzročilo v mestu precejšnjo škodo.

Pred sklenitvijo preliminarne miru.

SOFIJA 19. (Izv.) Balkanski zavezniki izročé še tekom današnjega dne velesilam odgovor na njih zadnje demaršo. Tu vlada veliko nezadovoljstvo radi postopanja Cr-

Aristide Gualco - Trst
via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI.
Odlikovana tovarna (z zlato svetinjo) cev in cementnih plošč, teracov in umetnega kamna.
Sprejema vsakovrstno delo v cementu. Cene zmerne, delo točno.

A. SBOGAR kovač, mehanik in elektrotehnik - z delavnico za nikelliranje, posrebranje, bakranje itd. Hd.
Trst, Via Gastano Donizetti 5. - Telefon 126, Rom. IV.
Popravlja priprave za točenje piva, motorje na gas in bencin, sesalke, šivalne stroje, motocikle, bicikle in izvršuje druga dela, ki spadajo v stroko mehanikov, priprave za električno razsvetljavo, električne motorje in vzdigovalnice, električne zvonce, telefone in vsako delo elektrotehniško. - Zalega žarnice, stekla za gas in elektrike in drugih predmetov.

Svetovnoslavne so moje ure.

Vsled zaključitve vsega proizvajanja pri švicarski tovarni ur, ki je med največjimi, sem edini v etanu ponuditi velelegantno posebno tenko amerik. 14 karat. zlato double 36urno žepno remont. uro na s'dro, ki ima prvovrstno kolesje ter se ne da razlikovati od zlate ure za 100 K. Za točno hojo garantiram 5 let. 1 komad K 480, 2 kom. K 9—; enake damsko ure 1 komad K 520, 2 kom. K 980.

Nadalje oferiram Gloria srebrno žepno uro za K 360. Vsaki uri se zastoj priloži eleg. pozlačena veržica. Brez rizika. Zamenja dovoljena ali pa se vrne denar. — Raspošilja se po povzetju.

S. S. JUNGWIRTH,
eksport ur, KRAKOV, šte. T/5.

Svojim prijateljem, naklonjencem in p. n. občinstvu naznanjaja, da sva prevzela tu v ul. Carlo Ghega št. 17 se nahajajočo

restavrarijo
„BONVECCHIATI“
in jo danes otvorila. Restavrarija je opremljena z vsem modernim komfortom in se bova prizadevala, da zadovoljiva svoje goste z dobro nemško kuhinjo, prvovrstnimi pijačami in skrbno postrežbo.
Z odličnim spoštovanjem
Ivan in Margareta Vavpotič

Praktični čut Japoncev je takoj pojmoval mnoge koristi NOVEGA „BERSON“ovega gumijovega napetnika.

Japonski pismonoša.

izključeno pokrevljanje, spodrsnanje, utrujenje, pretresanje živcev.
Bersonwerke, Dunaj, VI.

RUDOLF SCHULTZE
IZ BERLINA kenosajlonirani zoboteknik
Plazza Barriera vecchia, uhod ulica Sette Fontane šte. 2, II.
UMETNI ZOBJE PO NAJNOVEJŠI MODERNI TEHNIKI
JAMČI SE ZA PERFEKTNO IZVRŠITEV.
Zmerne cene z ozirom na razmere manj posedujočih slojev.
OPRAVKI SE IZVRŠUJEJO V DVEH URAH. — SPREJEMA OD 9—1 IN 5—7.

Velika zaloga vsakovrstnega sira, masla in slanine. Priporočam trgovcem in gostilničarjem parmezana po K 230 in naprej, kakor gorgonzola, emmentalski, ovčji, trapistovski sir in vsakovrstne slanine. — Priporočam se vdani

J. J. Suban, Trst, ulica Giorgio Vasari št. 10.

negore, ki le otežuje delo ostalih zaveznikov.

BELGRAD 19. (Izv.) Zastopniki veseli so včeraj sporočili zunanjemu ministru do- ločila veseli glede severne in severo-vzhodne meje.

SOFIJA 19. (Kor.) Tu se zatrjuje, da je danes dospel tudi odgovor Črnogore, ki brezpogojno pristaja na posredovalni predlog velevlasti. Treba je napraviti v odgo- voru le neko korekturo glede mej Albanije, Egejskih otokov in vojne odškodnine, nakar bo odgovor takoj izročil velevlastim, mo- goče že danes ali najpozneje jutri.

Sestanek poslanske zbornice.

DUNAJ 19. (Kor.) Danes dopoldne se je posvetoval ministrski predsednik grof Stürgkh z zborničnim predsednikom dr. Sylvestrom glede termina sklicanja poslan- ske zbornice. Kakor se zatrjuje, se sastane zbornica dne 5. maja, za slučaj pa, če se poljsko-rusinska in češko-nemška pravna pogajanja ne bodo ugodno razvijala, se se- stane zbornica nekoliko pozneje.

Generalni štrajk v Belgiji.

BRUSELJ 19. (Kor.) Po poročilih iz Antwerpna se je položaj v pristanišču zelo poslabšal. Stevilo štrajkujočih vedno bolj narašča. Bati se je, da pride do izgre- dov, ker so organizirane delavske denarne za- loge že skoro vse pošle in grozi delevcem lakota.

Papeževa bolezen.

RIM 19. (Kor.) Danes ob 7.30 zjutraj se je podal v Vatikan papežev brat, Angelo Sarto. Kmalu za njim sta prišli obe njegovi sestri in nečakinja. Sestanek je bil skrajno ganljiv. Papež se je dvignil iz postelje in svoja brata poljubil.

Igra „La Revanche“ prepovedana na Francoskem.

PARIZ 14. (Kor.) Iz St. Diersa se po- roča: Neka igralska skupina je hotela tu včeraj igrati igro „La Revanche“. Z ozirom na zadnje dogodke v Nancyju, je župan predstavo prepovedoval, ker se je bal, da pride do kakih nepotrebnih izgre- dov proti Nemcem.

200letnica pragmatične sankcije.

Trst, 19. aprila 1913.

Danes je preteklo 200 let, odkar je izdal cesar Karel VI. pragmatično sankcijo in postavil z njo osnovni temelj za nadaljni razvoj monarhije.

Zakon je bil prvotno izdan samo kot hišni zakon, pozneje pa je bil predložen tudi deželnim zborom vseh avstrijskih de- žel. Niževavstrijski in češki stanovni so ga sprejeli l. 1720, Ogrl l. 1722 in ostali de- želni zbori v letih 1720—1724, nakar je bil dne 6. decembra 1724 slovesno proglašen kot osnovni državni zakon.

Pragmatična sankcija pomeni pravi rojstni dan novega razvoja avstrijske države. Z njo ni bil samo definitivno in nespre- menjljivo določen prestolonasledstveni red avstrijski, ampak izrečena tudi neločljivost in nerazdeljivost vseh avstrijskih dežel za večne čase. Najvažnejša določba pragma- tične sankcije je ona, ki določa, da pri- dejo za slučaj, če izumro moški potomci habsburške dinastije, na prestol ženski po- tomci.

Cesar Karel VI. je dobro vedel, da bo pragmatična sankcija naletela na najhujši odpor in v resnici je večina evropskih držav v začetku ni hotela priznati. Najprej, l. 1725. se mu je posrečilo pridobiti Spa- nijo, l. 1726 Rusijo, l. 1727 Prusijo, dočim Francija in Anglija, ki sta pridobili na svojo stran tudi Dansko, Švedsko in Nizozemsko, pragmatične sankcije nikakor nista hoteli priznati. Konečno se je izneverila tudi Španija in stopila na stran Karlovih sovraž- nikov.

Političnim sporom so se končno še pri- družili gospodarski. Cesar Karel je namreč z vsemi močmi podpiral orijentalno trgov- sko družbo v Ostende in tako le še bolj razdražil svoje sovražnike. Da pridobi An- glijo zase, je končno cesar, četudi s težkim srcem žrtvoval orijentalno družbo. S Fran- cijo in Rusijo je prišlo konečno l. 1733 po smrti poljskega kralja Avgusta II. do vojne. Avstrija in Rusija sta se hotela spraviti na poljski prestol saškega kneza Avgusta III., Francija, Španija in Sardinija pa Stanislava Leščinskega, tasta Ludovika XV. Prišlo je do vojne, v kateri pa je bila Avstrija ne- srečna.

Francozi so okupirali celo takratno av- strijsko Lombardijo in Alzacijo Lotaringijo, Španci pa Neapelj in Sicilijo. L. 1735. je bil sklenjen mir, v katerem je cesar Karel VI. proti priznanju pragmatične sankcije in priznanju Avgusta III. poljskim kraljem, od- stopil Neapelj, Sicilijo in nekaj okrajev okoli Milana, Stanislavu Leščinskemu pa je dal za odškodnino Alzacijo Lotaringijo.

S tem je cesar polagoma pridobil vse države, da so priznala pragmatično sank- cijo.

Umrl je 20. oktobra 1740 v svesti, da je zagibal svoje dežele habsburški dina- stiji. A zmotil se je. Komaj je zatisnil oči, že so se dvignili od vseh strani sovražniki, ki niso hoteli priznati njegove hčerke Marije Terezije za cesarico. Prišlo je do 7letne prestolonasledstvene vojne, po kateri je mo- rala cesarica pruskemu kralju Frideriku Ve- likemu, ki je najbolj prežal na Avstrijo, od- stopiti sedanjo Prusko Slezijo, Spaniji Parmo, Placenco in Guastallo, nekaj okrajev okoli Milana pa Sardinijo. S tem si je zagibalala prestol in pragmatično sankcijo so defini- tivno priznale vse države. V poznejših letih si je pridobila Avstrija Bukovino, Galicijo in Dalmacijo in l. 1908 še Bosno in Herce- govino.

DUNAJ 19. (Kor.) Povodom 200letnice pragmatične sankcije so imele danes vse ljudske, meščanske in srednje šole na Du- naju prosto. Iz vseh glavnih deželnih mest prihajajo poročila o dostojni proslavi tega slavnostnega državnega dneva.

DUNAJ 19. (Kor.) V slavnostni dvorani Terezijanske akademije se je vršila danes povodom 200letnega jubileja pragma- tične sankcije velika slavnost. Gojenci so končno zapeli cesarsko himno, nakar je bila slavnost zaključena.

Vesti iz Goriške.

Za promet tujcev na Goriškem. Ka- kor znano, snuje goriški deželni odbor de- želno organizacijo za promet tujcev. Radi tega se misli deželna zveza za promet tuj- cev na Goriško-Graškiškem razdružit; občni zbor zveze bo v četrtek 24. t. m.

Nov udarec je zadel goriški ma- gistrat. Magistratna gospoda tudi ne bo imela nič opraviti z volilnimi imeniki in Go- rici za deželnozborske volitve, ampak imenik sestavi v to določeni namestništveni uradnik; tudi na dan volitve mora imeti vse v rokah vlada. Nezaupnica za nezaupnico, pa še sedaj ne mislijo na odstop. Čudne pojme o časti imajo ti laški gospodje!

V Renčah je umrl bivši zidarski pod- jetnik gosp. Fran Stepančič. Pokopali so ga včeraj.

Škoda vsled slane in mraza po go- riški deželi je precejšnja, vendar pa k sreči ni taka, kakor se je splošno mislilo. Mrazu je sledilo deževno vreme, ki še traja.

Velik ljudski protialkoholni shod bo v Tolminu dne 27. t. m. ob 2 popoldne v dvorani Rokodelskega bratnega društva.

Kaj velja dobro združeno delo, spriču- je kmečka del. gospodarska zadruga v Do- bavljah na Vipavskem. Zadruga je lani, ka- kor sledi iz občnega zbora dne 13. t. m., s posredovanjem prodala za približno 180.000 kron vina na Dunaj in v Požun. Dobila je od tam pohvalno pismo za dobro blago in dobro postrežbo. Predsednik je Anton Vrčon.

Radi kaznjivega vedenja napram neki 5letni deklici je prišel v preiskovalni zapor neki mladenič Ivan Bulfon in iz za- pora pred okrožno sodišče, ki mu je pri- sodilo 2 meseca strogega zapor.

Še o poskušnem samomoru v Go- rici. Poročali smo, da je 25letni kovaški pomočnik Ivan Bitežnik izpil strupa. V bol- nišnici so mu izprali želodec in Bitežnik je sedaj izven nevarnosti. Konec svojemu živ- ljenju pa je hotel napraviti radi nesrečne ljubezni. V Gradiški živi neka Albina Ječi- čeva, doma iz Pule. V to se je bil zatelebal in ker ga ni marala, se je hotel ločiti od življenja. Ostavil je pismo, v katerem jej je ukazal, naj dene na prsi njegovo fotografijo in pogledat naj ga pride, ko bo ležal na parah. Ko je Ječičeva zvedela, kaj je storil Bitežnik, je rekla: Ta je tretji! Eden se je ustrelil, eden je šel v Ameriko, ta, tretji pa je pil strupa radi nje.

Kolesarsko društvo „Danica“ v Go- rici vabi ujudno gg. člane na teidnevni iz- let v Italijo, ki se vrši v nedeljo 27. t. m. Odhod zjutraj iz društvenih prostorov ob 5.30 skozi Gradišče, Palmonovo, Videm, Krmin in nazaj. V slučaju slabega vremena se izlet prenese na poznejši nedoločen čas.

Vesti iz Istre.

S Koperščine. Kako se naša slavna vlada zaveda svoje dolžnosti, kakor jo je nalagalo osnovni zakon iz leta 1867., nam dovolj jasno priča uradovanje c. kr. okraj- nega glavarstva v Kopru — vojaški odde- lek. Tam nameščeni vojaški uslužbenci so si menda nadelali nalogo, da s slovenskim uradovanjem dosežajo rekord — kolobocij. Evo vam najnovejši dokaz, Slovenski stranki, ki ne razume drugega nego svoj materni jezik, pošilja c. kr. okrajno glavarstvo, vo- jaški oddelek, sledeča vabila:

št. 12040/Evz. Gsp. Sever Ivan od Jožeta, rojen 1871 v Loka. Vabi se Vas, da pridete prav zaupljivo v urad „c. k. okrajno sodnijo v Kopru v tekom deset dneh ob 8 uri čv popoldne in sicer v zadevi za po- kora 16 ora zapor, zaradi prestopke črnovojno zglaševalno dolžnost“. Podpi- san na tem monsturnu je seveda gospod c. k. okrajni glavar, ne sicer lastnoročno, pač pa je pritisnjen njegov podpis. Da-li se

strinja s takimi pokorami in orami, nam ni znano.

Sedaj pa par resnih besed na naslov onih, ki nam pošiljajo v Koper uradnike, kakoršnji bi bili nemožni celo v najnovejši moderni državi — Albaniji. So-li res po- klificani c. k. uslužbenci politične oblasti v Kopru — vojaški in davčni oddelek — da se pri vsaki rešitvi slovenskega spisa nor- čujejo iz našega jezika in ga tako mrcvarijo, da bi se tudi o... smejali, ako bi znali čit- tati. Ne gospoda! V urad političnega okraja, ki šteje nad dve tretjini slovanskega prebi- valstva, nameščajte uradnike, ki poznajo naš jezik in od katerih je pričakovati, da ne bodo pošiljali v svet rešitve „v pota rubilo“ in sličnih. Vsa županstva koperskega okraja, ki slovensko uradujejo, bi morala take klo- basarije politične oblasti z gnjevom vrnil onemu, ki jih sestavlja. **K r a š k i.**

„Slovensko učiteljsko društvo v Istri“ vabi k svojemu 33. rednemu občnemu zboru, ki se bo vršil dne 8. maja t. l. ob 10. uri predpoldne v Dekanih v dvorani g. Ivana Grizona. Dnevni red je določen v § 23. drutenih pravil.

DARJOVI.

— Mesto venca na grob pok. Frana Zluka daruje Fran Ček, Mali Lošinj družbi sv. CM K 10. Denar hranil uprava.

Prebavne organe je treba varovati, kajti ni ga organa v človeškem telesu, čigar tudi najneznatnejša pokvara bi tako zelo vplivala na vse druge organe in povzročala zanje najhujše posledice. Varujejo pa se pre- bavniki, če se jim skuša olajšati njihovo delovanje in sicer s pospeševanjem prebave in se njihovo čistilo delovanje podpira s kakim lahko odvajajočim sred- stvom. Tako sredstvo imamo v že 40 let let priznanem dr. Rosovem želodčnem bal- zamu iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvor- nega dobavitelja v Pragi. Dobiva se tudi v tukajšnjih lekarnah.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vin. besedo. Manjše tiskane besede ankrat več. Najmanjša prispejtna 40 vin. Plača se takoj in neratno oddelek.

Ženitna ponudba. Mož, star 60 let, s 4000 kronami gotovine, samec, se želi seznaniti s pridno žensko, vdovo ali gospodično od 40 let do 55 samo svojo gospo- dinjo, ki ima svoje premoženje v gotovini ali v kmetiji na deželi ali v mestu. Vrednost premoženja naj se natančno označi. — Ponudbe na inseratni oddelek „Edinosti“ pod šifro „Ovretje 813“. 813

Išče se pridna in čista postrežnica za tri ure na dan. Ulica Giovanni Boccaccio št. 20, levo, predstaviti se je predpoldne. 823

Odda se meblirana soba. Campo S. Giacomo št. 3, III. 858

Išče se hlapec ali dekla za kmetako delo v villi. Naslov pove inseratni oddelek Edinosti. 859

Išče se mladega urarja tudi izven Trsta. Po- nudbe pod „Urar 868“ na inseratni oddelek Edinosti. 868

Brivskega učenca sprejme takoj briv- nica Vj. Gjurni v ulici Saverio Mercadante 1. 687

Soba in hrana se po ceni odda enemu ali dvema gospodom. Scala Belvedere 1, III. levo. 775

Slovenkam se vjudno priporočam, Marija Urbanija, babica, ulica Molino a vento 7. 852

Uradnik zmožen vseh pisarniških del; popol- noma slovensčine, deloma italijansčine in nemščine, želi primerne službe za 10. maj. Naslov pod „Vesten“ na inseratni oddelek Edinosti. 815

Odda se postelja poštenemu mladeniču. — Ulica Solitario 16, vrata 22. 862

Javen ples priredijo v nedeljo, 27. aprila t. l. fantje na Proseku 863

Proda se harmonika 2 vrsti 8 basov tržaške uglasitve, ulica Rojano št. 6, I. n. levo. 866

Kolo s prostim tekom se proda po nizki ceni, ul. Fabio Severo 27, vrata 9. Ogleda se lahko vsak dan do 10 dopoldne. 865

Meblirana soba se odda s 1. majnikom, na željo soproba kuhinje. Chiozza 36, II. vrata 6. 855

Za 21 kron mesečno se odda s 1. majnikom sobna soba in kuhinja, voda. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 861

Vile in zemljišča v Trstu in okolici se prodajo. Vprašajte Mar- kovića, Caffè alla Posta. 867

V najem se oddajo stanovanja v novi, mo- derno opremljeni hiši pri sv. Ivanu pri cerkvi, ul. delle Doccie št. 683. 682

Costante Marco priporoča cenjenemu občinstvu svojo žga- njarno in slaščičarno, nahajajočo se v ulici Istituto štev. 1. — Vsakokratni likerji in vino v steklenicah. Cene zmernne.

Prijateljem in slav. občinstvu toplo priporočam dobroznano gostilno g. Tomaziča v ulici Molin a vento št. 3 v Trstu. — P e g a n L e a n d e r, voditelj. 523

Modistinja prodaja klobuke, pariške modele. in druge elegantno opremljene klobuke po K 6.—. Nova ulica (Via Nuova) 45, I. 747

Prodajo se vrata, okna, stopnjice, omival- niki, ograje itd, ulica Piccardi št. 18. 737

Odda se solčna soba z dvema posteljama, Bel- vedere št. 12, vrata 11. 827

Gospodična išče službo v majhni trgovini ali v tobakarni. Naslov pove in- seratni oddelek Edinosti. 841

Zemljišča se prodajo v lepi poziciji pri no- vem tramvaju pri Škledju. Parce- lice po 70 sežnjev po nizki ceni. Oglasiti se je pri krčmarju v Delavskem konsumnem društvu pri Sv. Jakobu jutri od 2—6 pop. 845

Zemljišča se prodajo pri postaji Sv. Ane od 50 sežnjev naprej po nizki ceni. Naslov: gostilna Furlan pri postaji Sv. Ane ali pri Škerjancu št. 670. 846

Mesnica za solo na Istrski cesti se da v na- jem s 24. avgustom. — Naslov pove inseratni oddelek Edinosti. 842

Repentaborska mladina priredi dne 4. maja t. l. ples pri g. Štefanu Ozbiču. Svirala bo Lonjerska na- rodna godba. 849

Motor na bencin 6 HP na magnet, sistem Lan- ger & Wolf, in motor na plin 4 1/2 HP, sistem Grosoli, sa proda Czerney, S. Anastasio 20. 851

Mladenič 17 let išče službo v zalogi vina. Po- nudbe pod „Pridnost“ poštno-ležeče Materija. 837

Na prodaj posestvo z vinogradom na Vrdeli pri Trstu. Naslov pove inseratni oddelek Edinosti. 820

Prostori pripravniki za vsako trgovino ali obrt, se oddajo v najem v hiši „Trgovske obrtne zadruge“ ul. Stadion 21 takoj ali s 24. av- gustom. Natančnejše podatke v uradu T. O. Z. 822

Tužnim srcem javljamo, da je naša sestra, stara mati, mati, teta, gospa

Marija Kovačič

roj. Markuža

v dobi 70 let mirno v Gospodu zaspala. Pogreb bo v ponedeljek 21. t. m. ob 2 popoldne iz hiše žalosti Salita di Greta št. 6.

Trst, dne 19. aprila 1913.

Žalujoči ostali.

Novo pogrebno podjetje, Corso 49.

Krasna vila v Sv. Križu

moderni komfort, vrt, hlev

se prodaja takoj radi rodbinskih razmer. — Redka prilika. Poleg vknjižb zelo majhna plačila tudi na obroke. — Ponudbe pod „Vila“ na inseratni oddelek „Edinosti“.

Ker občni zbor, sklican na 18. aprila t. l., ni bil sklepčen, vabi

Tržaška pošojiln. in hranilnica registrirana zadruga z omejenim poroštvom na

XXI. redni občni zbor

kateri bo sklepčen ob vsakem številu navzočih družnikov po § 49 zadrug- nih pravil in ki se bo vršil

v nedeljo, dne 27. aprila 1913

ob 10. uri predpoldne

v veliki dvorani v lastni hiši (Piazza della Caserma 2)

DNEVNI RED:

1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim za- kladom.
4. Poročilo o reviziji.
5. Razni predlogi*).
6. Volitev nadzorstva.

TRST, dne 19. aprila 1913.

Načelnikstvo.

*) § 50. Vsak zadrugnik sme pri občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu.

O teh predlogih pa občni zbor ne more pre- cej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretes ali če se morejo izročiti posebnemu odseku, ali nadzorstvu, ali pa načelnstvu, da se o njih po- roča v bodočem občnem zboru. Ti predlogi se mo- rajo postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. Hinko Dolenc

ordinira

ulica S. Lazzaro št. 23.

Sprejema od 9—1, 3—6.

Zastopstvo za uvoz jestvinskih specijaliteta Trst, ulica Tiziano Vecellio šte. 2.

Najprimernejši nabavni vir za **SIR** **Zahtevajte dnevne cene.**

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO ST. 5 (LASTNO POSLOPIJE)

KUPUJE IN PRODAJA:
VREDNOSTNE PAPIRJE, OBLIGACIJE, ZAKUPNICE, VALUTE IN DEVIZE.
PREDUJMI
NA VARNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO LAGODNO V
JAVNIH SKLADIŠČIH.
SAFE - DEPOSITS. - PROMESE.
BRZJAVI: JADRANSKA.
MENJALNICA.

VLOGE NA KAMIZICE
OD DNEVA VLOGE **4%** DO DNEVA VZDIGA
RENTNI DAVEK PLAČUJE BANKA IN SVOJIMA.
NA TEKOČI IN ŽIRO-RACUN PO DOGOVORU.
ŽIVAHNA ZVEZA Z AMERIKO. - AKREDITIVI
URADNE URE: 9-12, 2½-5½.

PRIZNANJE: VARNOST, DAVNA IN VARNOST.
ZAVAROVANJE
VREDNOSTNIH PAPIRJEV PROTI KURSNIM INFLACIJAM.
REKUPACIJA KURSA ITD. BREZPLAČNO.
STAVNI KREDITI REMBOURS-KREDITI
KREDITI PROTI DOKUMENTOM UKRANJA.
BORZNA NAROČILA - INKASO.
TELEFONI: 1400, 1770.
Filijalke v Opatiji in Ljubljani.

Kako si se predrznil vzeti
nekaj drugega nego pre-
izkušeno dobri **Ottoman**
papir ali stročnico za
svalčice.

OTTOMAN

RESTAVRACIJA AURORA

Trst, ul. Carducci št. 13.

Podpisani opozarja spoštovano ob-
činstvo od danes dalje na znano
renomirano umetniško
: tamburaško društvo :

„Graničar“

(6 gospic in 2 gospoda) pod pri-
znanim vodstvom g. Milana Biro
Privikrat v Trstu.

Posebno izbran glasbeni program
za tamburice in petje.

KONCERT

traja vsak večer od 7 do polnoči
VSTOP PROST.

Za mnogobrojen obisk se priporoča
JOSIP DOMINES.

Poleg renomiranega Goessovega piva se
tudi pivo Reuchel-Bräu iz Kulmbacha.

Pekarna in sladničarna MIKUSCH

Izdeluje kruh z zdravim higijeničnim elektr. strojem
Trst - Piazza S. Francesco d'Assisi 7.
Prodaja moka I. vrste, sladčice in prepečenci,
(biskoti) najboljših vrst, velika izbira bom-
bonov za otroke, sveži kruh trikrat na dan,
buteljke, fina, desertna vina, dalmatinska in
istrska vina z razprodajanjem pive v ste-
klenicah. Zalagatelj zadruga c. kr. državnih
uradnikov. Državnim uradnikom 5% popust.

Tehnična poslovnica FRANC & KRANC, Trst, (prej Schnabl & Co. Succ.)

dobavata:

Tangyes najizvirnejše motorje na bencin, plin, upojni plin in motorje na nafto,
sistem „Diesel“ stoječe in ležeče ustrojbe.
Lokomobile na bencin in paro. Prevzemajo delo industrijskih tovarov kakor:
Milni za moko, stroji za proizvodnjo olja, tovarov leda, stroji za kameneleme, stroji
in tovarne za cement, stroji in nameštjenja za mizarstvo obrti, centralno kurjatev, stroji
za drobljenje različnega blaga, kemične tovarne itd.
Nameštjenja za električno razsvetljavo in prenos moči. Električna vžigala za
osebe (Lift) sistem Pedretti, kakor tudi vžigala za blago. Stroji za kovaško in druge
obrti. Moderne transmisije. Sesalke in cevi vsake vrste.
Skladišče vsakovrstnih tehničnih potrebščin. Vsakovrstne cevi. Gredje in
stroji za poljedelstvo in preše za vino. Olje, samahi, pipe itd.
„Anduro“ najboljši in najcenejši pokrov hiš.
— — — Proračuni in obiski merilnikov nastoj. — — —

F. Pregel

Trst, via Giuseppe Caprin 10 (pri Sv. Jakobu)
priporoča cenjenemu občinstvu svojo znano

mirodilnico.

prodaja se vsakovrstne mirodije in drugo.
Šipe, barve, kisline in profumerije. Sveče
Petrolej in mineralna voda. Cene zmerne

Francesco Bednar

TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST
je preložila svojo

trgovino šivalnih strojev

biciklov in pridevkov z mehanično delav-
nico vred iz ulice Ponterosso št. 4
v ulico Campanile št. 19.

IGNAZIO POTOČNIG

Trst, ulica Riborgo 28, vogal ul. Beccherie.

VELIKA ZALOGA oblek za moške in dečke.
Specijaliteta: paletoti, črni in modri, raglani,
kavne in pepelnate barve, kakor tudi moderni

VELIKA IZBERA BLAG ZA MOŠKE.
— Izdelujejo se obleke tudi po meri. —
— Cene, da se ni bati nikake konkurence. —

POHISTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MASCANTON - TRST

Zdravilno pivo dvojnega kvasa Val zdravniki ga priporočajo.
Odklikovano na **S. STEFAN** Odklikovano na
: 7 razstavah. : 7 razstavah. :
Glavna zaloga v Trstu, via Valdirivo št. 32. — Telefon št. 2201.

Tržaška posojilnica in hranilnica

Poštno hranilnični račun 16.004.

Posojila daje

na vknjižbo,
na menice,
na zastave in
na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Eskomptuje trgovske menice.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/4 %

Večje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono.
Oddaja domače nabiralnike (hranilne pušice).

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.
Trst, piazza Caserma št. 2, I. (v lastni
palači — vhod po glavnih stopnjicah).

Telefon št. 952.

Ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih
listin, dokumentov in raznih drugih vrednosti, popolnoma
varno proti vlomom in požaru, urejeno po najnovejšem načinu,
ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov.

URADNE URE: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne
Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

CENTRALA v -- PRAGI --

Ustanovljena l. 1868.
20 podružnic.

Delniška glavnica:

K 80,000.000

Rezervni in varnostni

zaklad:

K 23,000.000

Živnostenska banka, podružnica v Trstu

GRADEŽ — ekspozitura — OPATIJA

AKREDITIVI — ČEKI — MENJALNICA

HRANITEV IN UPRAVA VREDNOSTNIH PAPIRJEV. — DEPOT. — Brzjavni naslov: „Živnostenská“.

IZVRŠUJE VSE BANČNE POSLE. — SPREJEMA BORZNA NAROČILA.

Kupuje in pro-
daja vrednostne
papiře, devize in
valute. Oskrbuje
inkaso na vseh
tuzemskih in ino-
zemskih trgih.